DŮLNÍ NOVINY

NOVINY CZECH COAL GROUP

číslo 3 | březen 2015 | ZDARMA

Na šachtě se starají také o mravence
> Strana 2

Olejová laboratoř se otevřela mechanikům
> Strana 3

Dispečer ví úplně o všem, co se děje
> Strana 5

Dovolená pro zaměstnance se slevou
> Strana 6

Moldavská dráha vozí místo uhlí turisty
> Strana 12

Uhelné miliony stále pomáhají regionu

Vršanská uhelná věnovala v uplynulých týdnech mosteckému regionu zhruba 7,5 milionu korun. Nejvyšší částku, zhruba 4,25 milionu korun, získala Krajská zdravotní, která peníze využije na rekonstrukci porodnice v mostecké nemocnici.

Další dva miliony pak budou rozdělené v rámci grantového programu Chytré hlavy, prostřednictvím kterého Vršanská uhelná podporuje regionální školy. Těžaři dále věnovali 1 milion korun mosteckým házenkářkám a přibližně 250 tisíc korun rozdělila Vršanská uhelná mezi žadatele na podporu dalších akcí a projektů v regionu.

„Pomoc porodnici zapadá do koncepce Vršanské uhelné, respektive jejího akcionáře Pavla Tykače, který se dlouhodobě zaměřuje na pomoc a podporu rodin s dětmi,“ uvedl po podpisu smlouvy mezi Ústeckým krajem, zřizovatelem Krajské zdravotní, a Vršanskou uhelnou Petr Antoš, předseda představenstva těžební společnosti. *„Zájem o zlepšování stavu mostecké nemocnice souvisí s naší trvalou snahou pomáhat regionu tam, kde to nejvíce potřebuje.*

Pokračování na straně 9

Na rekonstrukci mostecké porodnice věnovala Vršanská uhelná čtyři a čtvrt milionu korun. Ilustrační foto: (oh)

Vršanská převezme servis dopravního pásma

Společnost Renogum už nebude Vršanské uhelné poskytovat servis dopravního pásma. Zaměstnanci, kteří tyto služby pro těžební společnost až doposud zajišťovali, totiž od května přejdou pod Vršanskou uhelnou, kde budou jako středisko Servisu dopravního pásma spadat do gesce hlavního mechanika Vršanské uhelné.

„Jedná se o čtyřicet osm dělníků a čtyři technicko-hospodářské zaměstnance, tedy stejný počet zaměstnanců, kteří v rámci společnosti Renogum v současnosti zajišťují servis dopravního pásma pro Vršanskou uhelnou,“ uvedl Milan Krob, předseda představenstva společnosti Renogum. Přechod se netýká jen zaměstnanců, ale také veškeré techniky, která je k výkonu jejich práce nezbytná.

Společnost Renogum touto změnou nezanikne, nadále jí zůstane takzvaný gumový program, tedy výroba podkladnic pod patu kolejnic a antivibračních desek ve středisku v Kopistech. Do konce letošního roku by měl Renogum zajišťovat pro Vršanskou uhelnou také nákup dopravního pásma. V souvislosti se změnami rovněž skončí v průběhu roku 2015 činnost externího servisu. Renogum tedy nebude nabízet žádné práce mimo skupinu Czech Coal. Pokud jde o již nasmlouvané zakázky, ty do kompletního vyřešení nástupnictví společnost Renogum zajistí.

Ke změně dojde také ve vedení Renogumu. Na konci března odchází z pozice ředitele Bohumil Straka. Řízením společnosti byl představenstvem pověřen jeho dosavadní zástupce Petr Trieb. *(red)*

CoalTV.cz ocenili odborníci

Skupina Czech Coal byla úspěšná v soutěži Firemní médium roku 2014, a to hned třikrát. Největšího ocenění se dostalo projektu CoalTV.cz, který získal Zvláštní cenu poroty.

Odborníci z řad specialistů v oblasti komunikace dále v kategorii Webové stránky ocenili internetovou prezentaci skupiny Czech Coal druhým místem. Úspěchu dosáhly také Důlní noviny, kterým v kategorii firemních novin patří třetí místo.

Tři úspěšné projekty

„Do soutěže jsme přihlásili tři naše projekty a všechny zabodovaly. Takový úspěch u odborné veřejnosti nás velmi těší. Je to pro nás dobrá zpětná vazba a zároveň ubezpečení, že směr, kterým jsme se vydali, je správný,“ uvedl David Vidomus, vedoucí komunikace Czech Coal Group. Mnohem větší radost než ze získaných ocenění má však Vidomus z ohlasů od lidí, kteří s Důlními novinami a webovými stránkami přicházejí do styku jako čtenáři a návštěvníci. *„U Důlních novin je zaujala především změna formátu a obsahová pestrost.*

Pokračování na straně 4

EDITORIAL

Samozřejmostí…

…by mělo být „dobrý den“ a „nashledanou“. A není. Samozřejmostí by mělo být „prosím“ a „děkuji“. Také není. Samozřejmostí by mělo být i podání pomocné ruky tomu, kdo se ne vlastní vinou dostane do problému. Obávám se, že ani tohle tak úplně samozřejmé není.

A samozřejmostí by mělo být, že společnosti, které působí v regionu, by mu měly v rámci možností přilepšovat. Vznešeně se tomu říká společenská odpovědnost. Bezesporu se lépe pomáhá, když člověk, potažmo firma nemusí řešit zásadní problémy. Ale hnědé uhlí je má, ať se podíváme, kam se podíváme. Přesto jsou to právě společnosti spojené s těžebním a energetickým průmyslem, které sahají „do kapsy“ a snaží se záplatovat díry v rozpočtu měst a vesnic, kraje i státu. I když se jim za to místo poděkování dostává sem tam spíše kopanců. Ne, že bych svým způsobem nechápala 38 mosteckých lékařů, kteří na lednovém zastupitelstvu města Mostu vytáhli do boje proti uhlí. Neznám jejich jména, ale vsadím se, že bych mezi nimi našla i ty, kteří žádali „uhlí“ během uplynulých čtrnácti let o pomoc (dál má hnědouhelná profesní paměť nesahá). Výrazně méně rozumím některým učitelům, kteří v uhlím zaplacených učebnách dokázali brojit proti těžbě bez toho, že by řekli také „b“. Že dává práci, pomůže, kde může, vrací krajině přijatelnou tvář.

Třeba řeknete, že by toho mohlo být víc. Mohlo. Ale také nemuselo, zákon to neukládá, jen ten nepsaný, morální. A myslím si, že by mi ke spočítání velkých a větších podnikatelských subjektů výrazně pomáhajících regionu, stačila jedna ruka.

S přáním, aby uhlí mohlo pomáhat i dál

Liběna Novotná,
vedoucí regionální komunikace

Na šachtě se starají také o mravence

Zřejmě jen několik málo zasvěcených ví o tom, že na šachtě se neřeší jen těžba uhlí, ale také péče o živočichy. Zatímco mufloni, divočáci nebo lišky nejsou z řady důvodů příliš oblíbení, v okolí lomu žijí desítky druhů dalších živých tvorů, některé patří dokonce mezi kriticky ohrožené. A právě o ně se musí Vršanská uhelná starat.

Ještě před tím, než se jakákoli šachta posune o kus dál, musí se na území, kam postoupí, provést takzvané biologické hodnocení. To vzniká na základě ročního biologického průzkumu, ze kterého vyplyne, jaké druhy rostlin a živočichů se v daném území vyskytují. Výskyt sledovaných druhů je díky každoročnímu monitoringu aktualizován, aby byl přesný přehled o tom, jaké druhy se v okolí i přímo v šachtě nacházejí a jak se chovají.

„Všechny druhy zvířat, které žijí v okolí šachty, máme poměrně dobře zmapovány. Odborný dohled pro naši společnost zajišťuje takzvaně odborně způsobilá osoba, tedy odborník z daného oboru,“ vysvětlila Bohumila Weihsová, technik životního prostředí Vršanské uhelné. Úkolem odpovědně způsobilé osoby je mimo jiné přesně navrhnout postup, jak minimalizovat škody na rostlinstvu i živočiších. Ten je pak zapracován i do žádosti na krajský úřad pro vydání příslušné výjimky ze zákona na ochranu přírody a krajiny.

„Veškerý postup těžby a naše plány řešíme s odborníky minimálně s ročním předstihem. Oni navrhují řešení, jak v konkrétním případě postupovat. Víme například, že pokud se jedná o ptáky, musíme naše činnosti nasměrovat do doby, kdy nehnízdí nebo se nerozmnožují. Odvodnění mokřadů se musí dělat jen v zimních měsících a podobně,“ doplnila Weihsová. Pokud je některé živočichy potřeba přestěhovat, jsou vždy dopředu známa místa, kam se budou přesouvat. K tomu účelu je zpracován a krajským úřadem odsouhlasen plán transferů, podle něhož se postupuje.

Mezi nejznámější chráněné obyvatele šachty patří břehule říční, které se do stejných míst přímo v lomu vracejí každým rokem. V předpolích pak žije spousta dalších živočichů od mravenců přes motýly, obojživelníky a plazy až po ptáky či divokou zvěř. Mezi kriticky ohrožené druhy, které byly v blízkosti lokalit Vršanské uhelné zaznamenány, patří například skokan skřehotavý, z ptáků vodouš rudonohý nebo strnad luční. *(red)*

Žáby našly nový domov

Jako na jihu Čech si v polovině března museli připadat zaměstnanci Vršanské uhelné, když v souvislosti s plánovanou přeložkou inženýrských sítí v Hořanském koridoru vypouštěli jeden z tamních rybníčků. Součástí této akce byl i transfer obojživelníků a dalších živočichů.

Rybník o rozloze 1,7 hektaru nejprve pracovníci úseku ostatních činností dva týdny vypouštěli. Pak ve spolupráci s hasiči i zástupci místního rybářského svazu došlo na standardní výlov se vším všudy. Všechny ryby byly přesunuty do předem vytipovaných lokalit i do rybochovné stanice v Litvínově. Žáby, zastoupené skokanem skřehotavým, našly nové útočiště v „Grand Canyonu“ na rekultivované ploše vnitřní výsypky lomu Vršany. *(pim)*

Myslivci pomáhají chránit zvířata i zaměstnance

Myslivecké sdružení Most – Ressl je jednou ze tří mysliveckých organizací, s nimiž Vršanská uhelná dlouhodobě spolupracuje. Důvod je jednoduchý. Na šachtu se stahuje zvěř, protože jí tu nehrozí téměř žádné nebezpečí. Sama pak ale ohrožuje lidi i techniku. Myslivci nemají na starost jen odstřel, ale také třeba odchyt lišek nebo jezevců.

„Snažíme se pomáhat, aby nedošlo k poškození technologie a ohrožení zdraví zaměstnanců. Rozhodně nejde jen o lov zvěře v lokalitách, kde probíhá těžba. V době hájení některých druhů, kdy je nelze lovit, provádíme takzvané odváděcí přikrmování, aby se zvěř stahovala na místa, kde nehrozí nebezpečí jí, ani lidem,“ vysvětlil hospodář sdružení Most – Ressl Jaromír Antonov. Nebezpečí totiž nehrozí jen při střetu zvířat s lidmi, ale také s technologií. Myslivci pomáhali při kolizi muflonů s pásovými dopravníky, divoká zvěř se připlétá do cesty jak automobilům, tak kolejové dopravě.

Myslivci ale nemohou do těžebního provozu kdykoli. Procházejí bezpečnostním školením a musí dodržovat i další přísná pravidla a podmínky. *„Kromě pravidelných školení z bezpečnosti se musíme během lovu řídit i zákonem o zbraních, střelivu a myslivosti. Musíme být mimořádně opatrní a ke střelbě dochází skutečně jen v případě, že si jsme naprosto jistí, že nemůže dojít k sebemenšímu ohrožení ať už techniky, nebo lidí,“* doplnil Antonov. Jen v loňském roce odlovili myslivci ze sdružení Most – Ressl přímo v lokalitách Vršanské uhelné na padesát divokých prasat, dvacet muflonů a deset kusů srnčí zvěře. *„Loví se také lišky a jezevci. Z více než tří desítek kusů, které jsme ulovili v loňském roce, jich zhruba polovina byla odchycena do mobilních pastí, které jsou umísťovány do okolí velkostrojů a dalších míst, kde se zdržuje větší počet lidí,“* vysvětlil myslivecký hospodář. Známé jsou totiž případy, kdy se liška při hledání potravy dostala až přímo na velkostroj. *(red)*

Mechanici nahlédli do zákulisí olejové laboratoře

Den otevřených dveří pro „domácí“ připravili v olejové laboratoři Vršanské uhelné. Od konce loňského roku měli mechanici šanci nahlédnout do práce olejové laboratoře hned třikrát, aby se dozvěděli, co všechno v laboratoři umí a jak se dá s výsledky rozborů pracovat.

V laboratoři sledují například viskozitu olejů. Foto: (pim)

„Chtěli jsme mechanikům ukázat, že nemusí mít strach se na nás obrátit s jakýmkoli problémem ve vztahu k olejům, který se v provozu může vyskytnout. My jim vždycky vyjdeme maximálně vstříc,“ vysvětlil vedoucí laboratoří Vršanské uhelné František Vacek. Mechanici ale v laboratoři jen neseděli a neposlouchali výklad, připraveny pro ně byly praktické ukázky, jak se pracuje se vzorky od jejich přijetí do laboratoře až po finální protokol.

Aby stroje netrpěly

V těžebních společnostech se nejčastěji používají převodové, hydraulické, transformátorové a motorové oleje. Největší objem laboratorních rozborů představují převodové a hydraulické oleje. *„Například hydraulické oleje jsou velmi citlivé na mechanické znečištění. Jejich čistota a kvalita má samozřejmě vliv i na životnost zařízení. Ve velkostrojích se hydraulika využívá ke kráčení, a proto je u nich sledování kvality oleje nezbytné. V hydraulice kráčení objem oleje představuje několik tisíc litrů a jeho výměna je velmi nákladná záležitost. Obdobné je to i u převodovek, ať už u velkostrojů nebo pásových dopravníků. I u nich je potřeba pravidelně kontrolovat, kdy nastává optimální čas pro výměnu oleje,“* uvedla Margita Holečková, tribotechnik společnosti Vršanská uhelná.

U olejů se sledují základní chemicko-fyzikální vlastnosti, například viskozita, obsah vody, mechanické nečistoty, číslo kyselosti, obsah kovů-kontaminantů a někdy i bod vzplanutí. *„Od roku 2010 mají všichni provozní mechanici – technici k dispozici tribotechnickou příručku, která souhrnně charakterizuje všechny typy provozovaných olejů a manipulaci s nimi. Najdou zde i přehledné tabulky se stanovením mezních hodnot pro jednotlivé typy olejů a jejich odběrných míst,“* doplnila Holečková. Vzorky se zpracovávají v rámci plánovaných odběrů podle firemních směrnic. Při mimořádných odběrech se výsledky analýz předávají do 24 hodin.

Služby nejen pro domácí

V současné době zajišťují chod laboratoře dva zaměstnanci. Výsledky měření a analýz jsou zpracovávány do takzvaného systému EVM. *„Právě do tohoto systému mohou mechanici – technici nahlížet a sledovat i historii jednotlivých měření,“* připomněla Holečková.

„V tuto chvíli pochází většina zakázek olejové laboratoře od Vršanské uhelné. Poskytujeme ale i služby pro skupinu Severní energetická i dalším externím zákazníkům. Obvykle tyto práce činí osm až deset procent z celkových výkonů laboratoře,“ dodal František Vacek s tím, že podobný den otevřených dveří by v budoucnu rádi zorganizovali znovu, tentokrát možná i pro externí zákazníky. *(pim)*

Uživatelé změnu ani nepostřehli

Systém SAP od poloviny března pracuje v novém hardwarovém prostředí. Zhruba 150 uživatelů ve společnostech Coal Services a Vršanská uhelná si možná ani nevšimlo, že společnost Infotea, která zajišťuje správu a údržbu IT technologií ve skupině Czech Coal, provedla takzvanou migraci.

„Už v loňském roce došlo k poměrně významné obměně hardwaru, což obnášelo mimo jiné pořízení nových serverů a diskových polí. Postupně jsme na ně přesouvali všechny důležité aplikace, které se ve skupině Czech Coal využívají, například systémy VIS nebo Energis,“ vysvětlil ředitel společnosti Infotea Martin Baloun. Systém SAP byl úmyslně ponechán až nakonec. Změně předcházelo čtyřkolové testování, které vyvrcholilo migrací v polovině března. Vše se samozřejmě neobešlo bez důkladné přípravy ve spolupráci s těmi, kteří se systémem SAP standardně pracují.

Mimo jiné i proto, aby si běžní uživatelé migrace prakticky nevšimli. *„Hlavním důvodem ke změně byla obnova hardwaru, který je nyní výrazně modernější. Současně jsme obnovu přizpůsobili i velikosti a potřebám skupiny Czech Coal,“* doplnil ředitel. *(pim)*

KDYŽ SE ŘEKNE

Semafor

Při vyslovení tohoto slova se každému zcela jistě vybaví světelná signalizace na křižovatce. A od ní také pochází výraz, který používají v olejové laboratoři Vršanské uhelné. Jen k jinému účelu a s jednou barvou navíc. Pro rychlé zhodnocení výsledků na výstupním protokolu z laboratoře se využívá barevné označení. Barvami jako na semaforu se vyjadřuje stav oleje a následně i stav zařízení. Zelená tedy znamená velmi dobrý stav, žlutá vyhovující, červená rizikový a černá – nepřípustný stav. Pokud si tedy mechanik otevře protokol z olejové laboratoře, který je označen červeným proužkem, aniž by musel číst podrobnosti, ví, že má problém a že hrozí porucha. Parametry testovaného vzorku oleje jsou v rizikovém stavu a zařízení, kde se olej používá, je zatěžováno a opotřebováváno víc, než je správné. Barevné rozlišení a mezní hodnoty pro jednotlivé druhy olejů jsou k nalezení v tribotechnické příručce, která je k dispozici na intranetu Coal Services v sekci provozní dokumentace. *(red)*

Mírná zima ušetřila údržbě tisíce korun za nákup soli

S mírnou letošní zimou mohli být na rozdíl od majitelů vleků spokojeni všichni, kdo mají na starosti údržbu silnic, cest a chodníků. A to i na šachtě.

„Na přesné vyčíslení úspor je ještě brzy, ale v tuto chvíli už umíme například říci, že zatímco vloni jsme nakupovali a spotřebovali posypovou sůl za zhruba 150 tisíc korun, letos v zimě to bylo jen kolem 40 tisíc korun,“ vyčíslil Vojtěch Bögi, ředitel společnosti Czech Coal Power, která pro Vršanskou uhelnou a Severní energetickou zajišťuje pomocnou mechanizaci i pro zimní údržbu. Pouze pro Vršanskou uhelnou má Czech Coal Power k dispozici sypač s pluhem, vypomáhat v případě potřeby může ještě traktor s nezbytnou zimní výbavou. Kromě toho je v zimním období využíván i nakladač UNC 12, který pomáhá s nakládáním posypové soli. Sypač ale v letošním zimním období, které na šachtě začíná v listopadu a končí podle počasí v únoru až březnu, vyjel jen zhruba pětkrát.

„Konkrétní zajištění zimní údržby stanoví v každé těžební společnosti zvláštní firemní předpis, kde je přesně popsána údržba dopravních cest i chodníků a areálů. V něm jsou definovány jak činnosti, tak i to, kdo je zajišťuje a které cesty musí být protaženy jako první. Dále jsou zde kontakty na řidiče, kteří v zimním období slouží v pohotovostním režimu,“ doplnil ředitel.

Kromě společnosti Czech Coal Power, která poskytuje těžebním společnostem zejména větší techniku a mechanizaci, zajišťují běžnou údržbu komunikací a chodníků v areálech také zaměstnanci úseku přestaveb a ostatních činností. *(red)*

ANKETA

Využíváte služeb olejové laboratoře? K jakému účelu?

Jaroslav Písařík
Vršanská uhelná
Necháváme si analyzovat vzorky z převodových skříní, pojezdů, hydraulik, ale i pásových dopravníků. Byl jsem na dni otevřených dveří, a i když už jsem některé věci znal, konečně jsem si laboratoř prohlédl kompletně.

Jan Čejka
Vršanská uhelná
Služeb laboratoře využíváme pro hlídání kvality hydraulických olejů. Zkoumají se například viskozita i další vlastnosti hlavně kvůli opotřebení zařízení.

František Peterka
Vršanská uhelná
Olejovou laboratoř využíváme pro diagnostiku zejména převodových, ale i hydraulických olejů. Důležité je, že je možné diagnostiku sledovat v čase a díky tomu reagovat, například naplánovat výměnu oleje.

Andrej Kohút
Vršanská uhelná
Olejovou laboratoř využíváme například ke kontrolám převodových olejů na zakladačích. Činnost laboratoře znám, byl jsem také na dni otevřených dveří a některé informace byly velmi zajímavé.

CoalTV.cz získala ocenění odborníků

Pokračování ze strany 1

U nového webu pak za přínos považují výrazné zjednodušení a zpřehlednění stránek a zejména jejich celkové vizuální pojetí," uvedl vedoucí komunikace skupiny.

V souvislosti s projektem CoalTV.cz, který běží samostatně na www.coaltv.cz a který se mezi přihlášenými nástroji určenými ke komunikaci skupiny dočkal nejvyššího uznání, Vidomus uvedl, že byl zahájen již v loňském roce. *„V podstatě až do letošního ledna jsme jej udržovali v jakési přípravné fázi. Naším prvním úkolem bylo totiž postupně připravit celou řadu tématicky různých reportáží, což nejde udělat během několika týdnů. Byli jsme si vědomi toho, že dokud nebudeme mít dostatečně pestrý obsah, tak nemůžeme CoalTV.cz příliš propagovat. I přesto CoalTV.cz vzbudila pozornost a reportáže zaznamenaly již více než dvanáct tisíc zhlédnutí,"* konstatoval.

V novém kabátě

V současné době je na CoalTV.cz k vidění přes 50 různých reportáží. *„To už je dostatečný počet k tomu, abychom tento projekt posunuli dál. Webové stránky tedy nedávno dostaly novou grafiku, reportáže jsme přehledně rozdělili do čtyř tematických skupin, aktuálně spouštíme i první menší internetovou podporu,"* prozradil ještě vedoucí komunikace skupiny Czech Coal. *(red)*

OTÁZKA PRO...

Marka Viktorýna, ředitele společnosti Servis Leasing

Jak bude na jaře probíhat výměna pneumatik u služebních automobilů?

Scénář výměny pneumatik ze zimních na letní je podobný jako v minulém roce na podzim při výměně z letních na zimní. Vše bude probíhat v pneuservisu DTS Vrbenský, kde jsou pneumatiky také uskladněny. V polovině března byly uskladněné pneumatiky zkontrolovány a místo těch, které již nevyhovují, dezén je menší než 3 milimetry, jsme objednali nové. Přezouvat začneme počátkem dubna, a jelikož se výměna týká přibližně stovky vozů, bude probíhat postupně. Řidiči – referenti od nás dostanou, tak jak jsou zvyklí, v dostatečném předstihu zprávu o přesném termínu výměny pneumatik.

Je důležité zmínit, že přezouvání pneumatik se netýká terénních automobilů, které jezdí v důlním provozu. Ty jsou totiž vybaveny speciálními pneumatikami pro jízdu v terénu se speciálním vzorkem pro celoroční použití. *(red)*

Servis Leasing mění adresu

Pražská kancelář společnosti Servis Leasing a.s. od **30. 3. 2015** mění adresu. Z Dejvic se stěhuje na novou adresu U Průhonu 466, Praha 7. Jelikož nebude možné využívat plně služeb pobočkové ústředny Czech Coal, dojde ke zrušení pevných a pobočkových čísel na jednotlivé zaměstnance v pražské pobočce. K dispozici bude jedno nové pobočkové číslo **3666** a nová kontaktní linka **601 255 666**. Volání na tato čísla v rámci skupiny je bezplatné. Všechna stávající mobilní čísla a e-mailové adresy na jednotlivé zaměstnance zůstávají i nadále v platnosti. Mění se pouze adresa, sídlo firmy zůstává v Mostě. Fakturační údaje, ani rozsah služeb, které Servis Leasing poskytuje, se nemění. *(red)*

Sezónu otevřou kuželky

Ten, kdo holduje sportu a pravidelně se účastní turnajů, které připravuje Sdružení odborových organizací skupiny Czech Coal (SOO CCG) a Severní energetické, bude mít možnost si zasportovat i letos. Odboráři opět připravili seriál turnajů, který zahrnuje jedenáct akcí.

„V podstatě se oproti loňskému roku nic nemění. Pro zaměstnance společností skupiny Czech Coal i Severní energetické budou připraveny akce ve stejném počtu i na stejných sportovištích, jak jsou zvyklí," informoval předseda sportovní komise a místopředseda SOO CCG Lubomír Holý. Prvním sportovním kláním letošní sezóny bude turnaj v kuželkách O pohár personálního ředitele Severní energetické, který je přichystán na 23. dubna na tradičním místě v hotelovém komplexu Širák v Mostě. Hrát se začne v 16.00 hodin, standardně se utkají tříčlenné týmy v mužské kategorii, ženy budou jako obvykle soutěžit jednotlivě. Další turnaj, oblíbený celoroční zápasový seriál v kopané, odstartuje také v dubnu. Konkrétní termíny konání jednotlivých zápasů budou ještě upřesněny. Během jara se chystá ještě populární kláníní ve střelbě. *„Většina ostatních turnajů, včetně známého turistického výšlapu, se uskuteční ve druhé polovině letošního roku,"* doplnil Holý. *(red)*

V DTS Vrbenský vymění pneumatiky i olej

Přiblížil se čas jarního přezouvání pneumatik. Pneuservis DTS Vrbenský proto přichází s pravidelnou jarní akcí. Motoristům ale jistě udělají radost i další novinky, které jim zde nabídnou.

„Jedná se o akci, kterou děláme každý rok a držíme se i ve stejné cenové relaci, tedy 199 korun za demontáž a zpětnou montáž kol pro osobní vozy. Je ale důležité zdůraznit, že se jedná o výměnu celých kol, nikoli přezutí pneumatiky z disku na disk. Kompletní výměna čtyř kusů pneumatik včetně přezutí z disku na disk tak vyjde zákazníka na 395 korun," vysvětlil František Kašpar, vedoucí úseku mechanizace DTS Vrbenský. V nabídce je i umytí a uskladnění zimní sady kol v ceně 40 korun za měsíc, v současné době tuto službu DTS Vrbenský zajišťuje pro zhruba 200 osobních vozidel. *„Do pneuservisu jsme nově zakoupili i speciální rameno na stahování pneumatik z elektronových disků, abychom zabránili jejich poškození. Postupně se snažíme vybavovat pneuservis novou technikou, která pomáhá zrychlit a zkvalitnit naše služby. Mechanici rovněž při výměně pneumatik provádí i kontrolu brzdových destiček a kotoučů,"* doplnil Kašpar.

Protože DTS Vrbenský zastupuje i několik výrobců pneumatik, je zdejší servis schopen řidičům podle typu vozu nabídnout i nové pneumatiky. Novinka přišla i v oblasti motorových olejů. *„Po několika letech spolupráce a odzkoušení na našich vlastních vozidlech, nyní nabízíme motorové, převodovkové i hydraulické oleje společnosti ENI, dříve Agip. Jsme proto zákazníkům schopni zajistit nejen prodej, výměnu oleje a filtru, ale i další údržbu. Podle typu a značky vozidla dokážeme nabídnout i příslušný druh oleje této značky,"* dodal vedoucí s tím, že pneuservis DTS Vrbenský je schopen zajistit i drobné mechanické práce. K dispozici je i myčka pro osobní automobily.

Většinu služeb pneuservisu a výměnu olejů je pro rychlejší odbavení lepší dohodnout předem telefonicky, podrobnosti naleznete také na webových stránkách společnosti www.dts-as.cz. *(red)*

Dispečer ví úplně o všem, co se na šachtě děje

Dispečer je jednou z důležitých profesí v každé velké firmě. Jeho úkolem je koordinovat nejrůznější činnosti tak, aby se k zákazníkovi vše dostalo včas a v takové kvalitě, jakou si objednal. Výjimkou v tomto ohledu není ani šachta, takže tentokrát patří rubrika právě této profesi.

Ve skupině Czech Coal byste našli dispečinků několik, každý zaměřený na trochu jinou oblast. Srdcem Vršanské uhelné jsou ale dva. Výrobní a technologický, podle jiné terminologie dispečinky skrývky a uhlí. Oba byste našli v objektu, kde sídlí vedení úseku uhlí.

„Už z názvu je patrné, kterou část provozu má kdo na starost. Skrývka je co do sledování provozu o něco jednodušší. Skrývkový dispečink je ale zároveň i místem, kam jsou ohlašovány mimořádné události. Dispečer proto musí znát skvěle provoz, aby byl schopen komunikovat se všemi složkami Integrovaného záchranného systému a v případě nutnosti je dokázal přesně navigovat na místo," vysvětlil Petr Havej, jeden z dispečerů, který v současnosti pracuje na „uhelném" dispečinku, ale má za sebou zkušenost i s prací u kolegů na skrývce.

Hlídá se i kvalita uhlí

Uhelný dispečink je zaměřen hlavně na technologii. Dispečer sleduje veškerou techniku od velkostrojů až po sypací místo, kde se uhlí nakládá do vlaků a expeduje k zákazníkovi. Tím je v případě Vršanské uhelné zejména energetická společnost ČEZ. *„Co je ovšem podstatné, dispečer musí přesně hlídat kvalitu, která se do vlakových souprav nakládá. Každé ráno mu specialista pro řízení kvality nahlásí, jaké parametry uhlí budou velkostroje těžit. A úkolem dispečera pak je, aby se do vagonů dostalo a k zákazníkům odjelo uhlí s odpovídající výhřevností,"* doplnil dispečer.

Mezi monitory

Jestli je v něčem profese dispečera náročná, tak určitě na psychickou odolnost. Denně musí vyřídit desítky telefonátů, operativně řešit sebemenší problémy přímo v provozu. Proto si musí umět nastavit priority, podle nich řídit výrobu a obsluhovat technologii. K tomu má ale samozřejmě k dispozici techniku. Na monitorech před sebou vidí veškerou technologii, a to jak tu, která „jede", tak tu odstavenou. Pomáhá mu kamerový systém, který je rozmístěn v celém areálu šachty. *„Na monitorech také sleduje případné výpadky technologie. Každý prostoj v těžbě delší než tři minuty musí zaznamenat do speciálního systému. Na obrazovce má k dispozici data z popeloměrů na pásových dopravnících, která mu pomáhají hlídat požadovanou kvalitu uhlí,"* přiblížil Havej. Díky celé řadě monitorů a obrazovek to na výrobním dispečinku může někomu připadat jako ve středisku řízení letového provozu. Dispečer si prý nemůže dovolit udělat chybu. *„Samozřejmě i my jsme lidé a chyba se může stát vždycky. Když se ale splete dispečer, obvykle už po něm není nikdo, kdo by mohl chybu napravit. Možná kolegové z další směny,"* uzavřel Petr Havej. *(pim)*

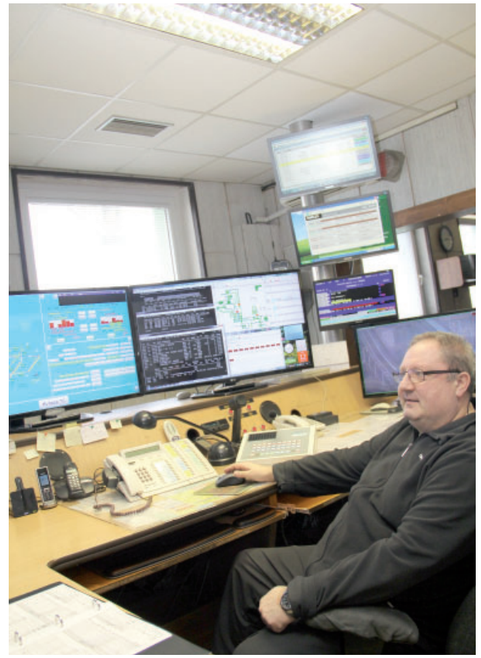

Petr Havej na dispečinku uhlí Vršanské uhelné. Foto: (pim)

Sledují se energie i bezpečnost

Dispečink není jen místem, kde se sleduje a řídí těžba. Ve skupině Czech Coal je jich několik a zajišťují i další nezbytné činnosti.

■ Technický dispečink energetiky Coal Services zabezpečuje odběry elektrické energie, vody a tepla. U elektrické energie řídí distribuci a dodávky silové elektřiny podle nasmlouvaných parametrů. U všech tří médií se hlídají provozní stavy, aby byly dodrženy technické a bezpečnostní podmínky dodávek a minimalizovaly se poruchové úniky tepla nebo vody. Chod energetického dispečinku zajišťují čtyři lidé v nepřetržitém provozu. Podle havarijního plánu je technický dispečink zároveň dispečinkem pro pracoviště společnosti Coal Services.

■ Do správy Coal Services patří i dispečink kolejové dopravy. I ten je obsazen nepřetržitě 24 hodin a jeho chod zajišťuje 5 lidí. Je vlastně jakousi prodlouženou rukou vedení kolejové dopravy. V odpoledních, nočních a víkendových směnách jej vlastně zastupuje, zajišťuje a řídí veškerý dopravní provoz. Dispečer kolejové dopravy mimo jiné v součinnosti s dispečinkem Vršanské uhelné řídí pohyb železničních LH souprav a nakládku uhlí. Podle požadavků úseku přestaveb a ostatních činností Vršanské uhelné řídí přesuny pohyblivých kolejí, trolejářů, SS souprav, případně aglomerátů na podsyp. Koordinuje vzájemný pohyb souprav v uzlech (hradlech, nakládacích a výsypných místech) nebo aktuálně mění obsazování hradel. Nařizuje obsazení rýpadla prvním vlakem po změně dopravní situace.

■ Přímo v areálu Vršanské uhelné je také bezpečnostní dispečink, jehož chod v nepřetržitém provozu zajišťuje firma, která pro těžební společnost vykonává ostrahu.

Telefonáty na infolinku doslova za všechny prachy

Televizní reklamu s usměvavou operátorkou informační služby, která má v názvu čtyři čísla a je schopná vám najít jakýkoli kontakt na firmu nebo osobu, viděla jistě spousta z nás.

A někteří zaměstnanci Vršanské uhelné i dalších společností skupiny Czech Coal této služby také využívají. Co už ale v reklamě chybí, je zmínka o tom, že jde o vysoce zpoplatněnou službu, na níž se nevztahují sazby tarifu vašeho operátora. Možná i proto byl před nedávnem hodně nepříjemně překvapený jeden ze zaměstnanců, když za vyhledání kontaktu a přepojení na hledané číslo zaplatil přes tři tisíce korun.

Trik je ve spojení

Minimální částka, kterou za hovor na tuto linku zaplatíte, je 34,90 za první minutu hovoru. Tuto částku je většina lidí ve chvíli, kdy shání důležitý kontakt, ochotná zaplatit. Trik je ale v tom, že vám operátorka volané služby nabídne, že vás s hledaným číslem rovnou spojí. Jen pro příklad. Nutně sháníte instalatéra, takže zavoláte na linku se čtyřmi čísly v názvu, kde vám číslo zjistí. Necháte se operátorkou s instalatérem rovnou spojit, a protože máte od vašeho mobilního operátora neomezený tarif, myslíte si, že s instalatérem už mluvíte za cenu vašeho tarifu. Jenže po přepojení operátorem platíte nadále sazbu 34,90 za každou provolanou minutu. Pokud tedy zavoláte na zmiňovanou linku, dvě minuty komunikujete s operátorkou, než vám najde kontakt na instalatéra, poté se s ním necháte spojit a dalších deset minut si s ním domlouváte zakázku, zaplatíte za 12 minut hovoru sazbu 34,90 Kč, tedy celkem 418,80 korun.

Za zprávu ušetříte

Může se zdát, že většina zaměstnanců se na podobné „fígle" nenachytá. Ale jen za leden a únor letošního roku ve skupinách Czech Coal a Severní energetická celkem 68 volajících více než stokrát volalo jednu ze dvou podobných linek, které mají v názvu čtyři číslice a nabízejí nalezení libovolného kontaktu (a obě mají stejnou sazbu 34,90 Kč /min). Provolali přitom částku téměř 12 000 korun s DPH. Nejlepší obranou, jak se vyhnout nepříjemnému překvapení z výše telefonního účtu, je na podobné služby vůbec nevolat a hledat si kontakty přímo na internetu zdarma. Někdy ale člověk k dispozici internet nemá a podobné volání je jedinou možností, jak číslo získat. Přitom se jen stačí s operátorkou domluvit, aby vás s hledaným číslem nespojovala, ale zaslala vám ho prostřednictvím SMS zprávy. Zaplatíte tak sice za hovor s operátorkou, rozhodně ale mnohem méně, než když se necháte přepojit. *(red)*

Zaměstnanci mohou ušetřit za dovolenou

Zaměstnanci všech společností skupiny Czech Coal mohou získat kromě obvyklých katalogových bonusů ještě další tříprocentní slevu na zájezdy od cestovní kanceláře FIRO-tour.

Při rezervaci zájezdů do 30. dubna si mohou zaměstnanci přičíst tři procenta slevy ke dvanáctiprocentní slevě u leteckých zájezdů, devítiprocentní slevě na zájezdy autokarem a tříprocentní sleva se vztahuje i na last minute zájezdy. K tomu budou mít zdarma parkování na letišti v Praze.

Využití slevy se ovšem vztahuje pouze na zájezdy hrazené v hotovosti. Cestovní kancelář FIRO-tour sice přijímá úhrady kartou Benefity, ale nelze při nich uplatnit slevu. Tu je možné využít pouze na případný doplatek v hotovosti.

Pokud si tedy vyberete z nabídky cestovní kanceláře zájezd například za 10 tisíc korun a zaplatíte jej hotově, získáte kromě standardní 12% katalogové slevy ještě 3% slevu pro zaměstnance společnosti skupiny Czech Coal, tedy dohromady 1500 korun. Rozhodnete-li se pro stejný zájezd, také za cenu 10 000 korun, ale polovinu budete chtít uhradit kartou Benefity a zbytek doplatit hotově, sleva se vztahuje pouze na částku zaplacenou v penězích (z 5 000 Kč sleva dohromady 15 %, což činí 750 korun).

Aquadrom nabízí více benefitů

O možnostech použití karty benefity na mosteckém Aquadromu jsme psali už v minulém čísle Důlních novin.

Nabídka služeb se rozšířila, nejvíc výhod můžete čerpat, pokud přijdete s kartou přímo na pokladnu. Pak můžete vybírat z kompletního ceníku Aquadromu a obsluha vám z karty odečte patřičný bodový obnos, tedy včetně například rodinného vstupného. Na stránkách Benefity.cz zůstává rozsah služeb Aquadromu, na který lze kartu uplatnit, omezený. Už nyní se ale jedná i o dalších možnostech, jak nabídku Aquadromu rozšířit i na webu Benefity.cz, nejen při přímém kontaktu na pokladně. O dalších novinkách a změnách vás budeme na stránkách Důlních novin informovat. *(red)*

Co dělat při ztrátě karty

Stačí zavolat na help linku 840 236 236 společnosti Benefity. Tam operátorce nahlásíte ztrátu karty a také své jméno a u jaké společnosti pracujete. Operátorka si vás najde v aplikaci, resetuje váš dosavadní PIN (aby se zabránilo zneužití karty, pokud by ji někdo našel a znal váš přístupový kód) a informuje kompetentního zaměstnance společnosti Benefity. Ten následně zajistí výrobu nové karty a informuje personální oddělení vašeho zaměstnavatele o celé akci. Nová karta a společně s ní i nový PIN vám přijde stejně, jako když jste kartu dostali poprvé, k zaměstnavateli. Tam si ji vyzvednete a dál můžete čerpat své zaměstnanecké výhody. *(red)*

Nové provozovny, kde také uplatníte bonusovou kartu

Obchodní místo	Adresa	Skupina benefitů
Most		
LÉKÁRNY		
Lékárna MOFA	Višňová 1, Most	ZP - lékárny, prevence, rehabilitace, masáže
Lékárna U Zlatého Jelena	nám. Dr. E. Beneše 1559/108, Jirkov	
REKREACE		
CK Blue Style	Budovatelů 3071, Most (naproti obch. domu Central)	Příspěvky na rekreaci a zájezdy zaměstnanců - do 20 tisíc ročně
CK Alexandria	Radniční 3400 (Central Most), Most	

O změnách budeme pravidelně informovat.

Strupčické děti pátrají po historii obce

Babičko, dědečku, vyprávěj – vyzývají strupčické děti místní seniory. V rámci projektu, jehož cílem je zlepšit vztah obyvatel k obci a přitáhnout do ní turisty se zájmem o historii, děti hledají historické souvislosti a nahrávají vyprávění svých prarodičů. Jejich povídání se stane součástí naučné stezky Strupčicemi.

Projekt Babičko, dědečku, vyprávěj, bude ve Strupčicích probíhat celý letošní rok. Zrodil se v hlavách členů Spolku přátel památek obce Strupčice. *„Prvotním záměrem spolku sice zůstává oprava kostelů sv. Václava a sv. Marka, po zjištění přání a potřeb občanů jsme se ale rozhodli zaměřit i na rozvíjení sousedských vztahů a navazování nových přátelství v obci,“* vysvětluje předsedkyně spolku Jana Vargová, které se podařilo pro projekt nadchnout nejen obec, ale také děti ze strupčické základní školy. A navíc získat i finance od Nadace Via a fondu Poštovní spořitelny.

„Děti prošly malým kurzem, jak se správně ptát a jak vést rozhovory s pamětníky, a poté navštívily archív v Kadani, kde pátraly po historických souvislostech. Teď začínají natáčet první vzpomínky,“ popsal první část celoročního programu učitel Pavel Votruba.

Vzpomínky starousedlíků budou přístupné místním i návštěvníkům pomocí QR kódů umístěných na informačních tabulích na naučné stezce. Okruh bude začínat u strupčického sportovního areálu, povede přes památky v centru obce k rybníku Bahňák, bývalým cihelnám a okolo rozhledny Maják zpět. Školním kolektivům i rodičům s dětmi na výletě budou k dispozici také pracovní listy a další pomůcky, kde si mohou ověřit své informace a znalosti. *„Již teď mám zprávy z několika chomutovských škol, že budou využívat stezku v rámci projektových dnů na téma rekultivace, zaniklé obce a další,“* doplnila Jana Vargová.

„Naším cílem je propojit děti a seniory, starousedlíky s nově přistěhovanými a všem pak přiblížit historii Strupčic,“ říká předsedkyně Spolku přátel památek obce Strupčice. I proto jsou součástí projektu nejen slavnostní otevření stezky, ale také společné pikniky. *„Spolupráce se školou a obcí je výborná. Dospělí se brigád nebojí, spíš bude zajímavé, kolik lidí se zúčastní společných pikniků, kde budeme probírat sousedské záležitosti i průběh projektu. Lidé jsou spíše ostražití, když má dojít na prezentaci názorů a nezávazné povídání,“* uvažuje o budoucnosti projektu Jana Vargová. *(kat)*

Jirkovskou galerii oživují děti i folklór

„Základem zůstane galerie výtvarného umění, ale chceme přijít s novou svěží koncepcí,“ říká po převzetí Galerie Jirkov manažerka Mlýnského spolku a ředitelka galerie Hana Zvalová. Spolek, jehož hlavní náplní je uchovávání a předávání lidových tradic, začal jirkovskou galerii provozovat od ledna letošního roku. Uplynulých čtyřiadvacet let galerii nad informačním centrem vedl Josef Hána.

V současné době je k vidění na zdejší galerii neobvyklá výstava oděvních modelů žáků výtvarného oboru ZUŠ v Jirkově. *„Ale i to je výtvarné umění,“* říká k tomu Hana Zvalová. *„Mladí výtvarníci celkem osmkrát malovali, barvili a zdobili nekonečné kusy tkanin, navrhovali a tvořili modely. Jirkovská ZUŠka je obrovské ‚hnízdiště‘ talentů a bude pro nás jistě velkým zdrojem inspirativních a zajímavých prací pro výstavy,“* dodává. Také další výstava bude patřit dětské tvorbě – tentokrát půjde o práce dětí z mateřských škol, které vznikly během projektu Pohádky pro šikovné ruce, s nímž Mlýnský spolek navštěvuje mateřinky v regionu. *„Předškolní děti učíme šít, seznamujeme je s cukrářským řemeslem a také s hornictvím. Za pomoci pohádky o Sněhurce třeba hledají vzácné kovy ve skále,“* vysvětluje Hana Zvalová.

V dubnu se do galerie vrátí klasická malba, a to krajiny Václava Nedvěda. Po mnoha letech absence se v Jirkově představí tvorba Romana Křeliny, který žije v nedalekém Orasíně. *„Přislíbenou máme ještě prodejní výstavu patchworku a někdy v polovině roku bychom chtěli galerii oživit figurální tvorbou,“* říká k letošním výstavám manažerka galerie.

Mlýnský spolek má v plánu přenést do galerie i část svých folklórních aktivit. První akcí budou ukázky velikonočních tradic, které budou probíhat od Zeleného čtvrtka do Bílé soboty.

Kromě umělecké koncepce ale řeší manažerka i praktické starosti, třeba aktuálně nedostatek židlí, který brání v pořádání větších akcí. *(kat)*

Nový provozovatel galerie chce propojit výstavy se svou folklórní činností. Foto: Mlýnský spolek

Nálezy z dolů budou jednou rodinným stříbrem muzea

Otevřít muzeum veřejnosti, zatraktivnit expozice a výstavy doplnit zajímavými akcemi – takové jsou plány nového ředitele Oblastního muzea v Mostě Michala Soukupa. Profesí archeolog sbíral zkušenosti v muzeích v Pardubicích a Teplicích, naposledy se věnoval výzkumné práci v žatecké pobočce pražského Archeologického ústavu Akademie věd.

Ve vaší koncepci stojí, že chcete více otevřít muzeum veřejnosti. Jak konkrétně?

Chceme se otevřít hlavně širším spektrem pořádaných akcí. Od těch klasických jako přednášky či workshopy, až po jeden, dva festivaly ročně, zaměřené třeba na regionální vlastivědu. Je to forma jak propojit činnost vlastivědných spolků, které na Mostecku působí. Zapojíme se také do celostátních akcí, které strhávají velkou pozornost. Letos poprvé se přidáme k Muzejní noci, možná i ke Dnům evropského kulturního dědictví. I výstavy bychom chtěli dělat trochu jinak. Alespoň jedna či dvě výstavy ročně by měly být opravdu atraktivní pro veřejnost, s intenzivní přípravou a širším záběrem, ty bychom pak doplnili menšími výstavami z vlastních sbírek. Zkusíme využít i venkovní prostory muzea, třeba k pořádání komorních koncertů. Hlavně ale musíme návštěvníky přesvědčit, že muzeum není potemnělá budova, kde na exponáty sedá prach. Učinit ho přitažlivým, poskytnout návštěvníkům nejen pohodlí, ale také vzrušení, přidat interaktivní prvky a zapojit jejich vlastní aktivitu.

Chcete zasahovat i do stálých expozic muzea?

Plánujeme výstavbu tří základních expozic. Jedna z nich už stojí – přírodovědná, která ale také bude muset projít jistou revitalizací. Další dvě stálé expozice budou zaměřené na dějiny Mostu a válečné události z let 1938 až 1948 na Mostecku. Alespoň jednu z nich bychom chtěli mít nejpozději do pěti let hotovou. Už v letošním roce – na přelomu dubna a května - bude mít válečná expozice svou pilotní výstavu, věnovanou 70. výročí konce války, opět s důrazem na Mostecko.

S historií Mostecka je neodmyslitelně spjata i historie hornictví. Budete se jí také ve výstavách a expozicích zabývat?

Hornictví se bude prolínat všemi třemi stálými expozicemi. Nechceme se ale překrývat s aktivitami Podkrušnohorského technického muzea v Kopistech, kde jsou i exponáty z našich sbírek, spíš ho doplňovat v oblasti rudného dolování v Krušných horách či mapování historie zaniklých obcí. Chceme získat historika, specialistu na dějiny hornictví, který se bude zabývat výhradně tímto tématem. V našich sbírkách je množství archeologických nálezů, které byly nalezeny v souvislosti s uhelnou těžbou. Ty bychom chtěli postupně zpracovávat a vystavovat, jednou to bude naše rodinné stříbro. *(kat)*

Záchrana lidských životů není o penězích

Patrik Christian Cmorej, muž, pro kterého je záchrana lidského života profesí. Muž, který bez nároku na odměnu či uznání opouští pohodlí domova a odjíždí pomáhat tam, kam ho vyšle organizace Člověk v tísni. Pokud by někdo čekal svalnatého hrdinu s ostrými rysy, byl by zklamán. Potkal by se totiž s nenápadným, štíhlým mužem klukovského vzhledu. Nikdo by do něj neřekl, že díky jemu může dál žít mnoho lidí.

Když se dívám na vaši vizitku, napadá mě, jestli nemáte trochu zvláštního koníčka, sbírání titulů. DiS., Bc., Mgr. et Mgr. (MSc.), PhDr., doktorand Phd studia. Chybí tam snad jen MUDr.

Mně prostě baví studovat. A MUDr., měl být můj první titul, ale neudělal jsem přijímačky. Byl jsem znevýhodněný tím, že jsem na vysokou školu šel ze střední zdravotnické školy, studenti z gymnázií mě prostě převálcovali. Všechno zlé je ale k něčemu dobré. Začal jsem studovat obor zdravotnický záchranář a v té profesi se našel. Být v terénu, být první tam, kde je potřeba pomáhat. A jestli jsem s tituly skončil? Ani zdaleka. Nyní se snažím o získání dalšího magistra v anglickém magisterském programu realizovaném bratislavskou univerzitou ve spolupráci s univerzitou ve Scantonu (USA). Pak mám v hledáčku další studijní obor magisterského studia intenzivní péče na Karlově univerzitě. Uvidím ale, co na to manželka, ta už má mého studia plné zuby.

Máte při vaší práci záchranáře a studiu ještě čas žít?

No jejda. Je to o tom, že si musíte vše dobře zorganizovat. Ale také o toleranci mé ženy. Jiné to bude, až budeme mít děti. Pak samozřejmě zvolním a větší část svého času budu věnovat jim.

Za svou práci záchranáře také získáváte ocenění. Dá se říci, že nesbíráte jen akademické tituly, ale také medaile za zásluhy. To vás také baví stejně jako studium?

To tak prostě přijde. Nesnažím se, aby si mé práce někdo všimnul. Ale když už ocenění získám, nesmírně si toho vážím. Opravdu. Nepatřím k těm, kteří nad medailí mávnou přezíravě rukou. Pro mě to je zpětná vazba, že svou práci dělám dobře. Takové nakopnutí, abych pokračoval a nepolevoval.

> **„Je to obrovský náboj vidět pacienta, u kterého jsem byl jako první a resuscitoval ho, jak po dnech, týdnech či měsících odchází z nemocnice domů."**

A nechtěl byste se jednou z pozice záchranáře posunout dál?

Ne. Člověk má dělat, co ho baví, a mě baví zachraňovat lidi. Tak to dělám. Baví mě pomáhat, kde je třeba, tak jsem zapsán v organizaci Člověk v tísni. Baví mě studovat, tak studuji. Baví mě práce se zvířaty, tak se už sedmnáct let věnuji veterinární medicíně.

Být záchranářem je náročné na psychiku. Jaké momenty ve vás zůstávají, co vás štve a co nabíjí?

Začnu od toho, co mi opravdu vadí. Zdravotnická záchranná služba začíná stále častěji zastávat práci komunitní služby. Vyjíždíme k opilcům, kteří lékaře nepotřebují. Vyjíždíme k pacientům, kteří ani zdaleka nejsou ohroženi na životě, ale jen si nedošli ke svému praktickému lékaři s problémem, který by měl řešit on. Musíme ale vyjet na každé zavolání. Někdy se naopak stane, že vyjíždíme ke zdánlivé maličkosti, která se ve finále změní v boj o život. Je to obrovský náboj vidět pacienta, u kterého jsem byl jako první a resuscitoval ho, jak po dnech, týdnech či měsících odchází z nemocnice domů. A co je nejhorší? Když vyjíždíme k dětem. Naštěstí je takových zásahů minimum. Ale asi už navždycky ve mně zůstane má první dětská pacientka, čtrnáctiletá dívka, která z nešťastné lásky vyskočila z okna v šestém patře. Tu se zachránit nepodařilo.

Jste zaregistrovaný u humanitární organizace Člověk v tísni v rámci zdravotnického týmu Emergency Medical Unit. Co to pro vás znamená?

Musím být vždy připraven, že mě organizace zavolá a vyšle kamkoliv, kde je potřeba pomáhat. Během několika málo hodin musím být sbalený a na cestě. Je to zavazující, ale já si to vybral.

Kdy naposledy jste takhle vyjel?

Byl jsem v šestičlenné skupině zdravotníků a koordinátorů, kteří pomáhali zraněným lidem z Kyjeva přežít a zásadně se podíleli na organizovánítransportuprvnískupiny 27 raněných demonstrantů do Čech po krvavých protivládních protestech na Majdanu v loňském roce. Jel jsem tenkrát z přijímacích zkoušek na doktorské studium z Bratislavy a telefonát z organizace mě zastihl v autě na dálnici. Musel jsem z auta cestou domů zařídit vše potřebné. Nebylo moc času. Zavolat manželce a říct jí, kam jedu a co tam budu dělat. Zavolat svému zaměstnavateli a požádat ho o neplacené volno.

Neplacené volno?

Pokud vyjíždím s humanitární organizací Člověk v tísni, nemám nárok na placené volno či nějakou refundaci mzdy. Závisí jen na zaměstnavateli, zda výjezd umožní. Ten můj je v tomto ohledu velmi vstřícný. Celou noc jsem četl zprávy o tom, co se v Kyjevě zrovna děje. O střetech demonstrantů s policií, při kterých tekla krev. O střelbě do lidí. Ovšemže jsem měl strach, ale ráno jsem si sbalil nejnutnější věci a jel.

Pro Patrika Cmoreje je práce záchranáře posláním a zároveň zábavou. Foto: Archiv PC

> **„Chci pro Litvínov stále to stejné. Bezpečí a klid, práci pro lidi, čisté město."**

Co na to vaše žena?

Měla samozřejmě také strach, ale je to lékařka. Chápe mě a mou potřebu pomáhat a být tam, kde lidé záchranáře potřebují nejvíce. Navíc ví, že organizace Člověk v tísni se o své humanitární pracovníky stará. A co se týče odměny, zachraňovat lidi přeci není o penězích.

Kromě toho, že jste záchranář, humanitární pracovník, lektor, spolupracovník několika veterinárních lékařů, jste také politik. Třetí volební období jste zastupitelem v Litvínově, i když pokaždé v jiné „barvě".

Komunální politika není o stranách, ale o lidech. Já mám své představy o tom, co bych chtěl pro Litvínov dělat, a dělám to s těmi, kdo jsou mým představám nejbližší. V životě jsem byl členem pouze jediné strany, a to Strany zelených. Už během volebního období jsem se ale se Zelenými názorově rozešel. Nešlo ani tak o politiku této strany, ale o osobní spory s konkrétními lidmi z jejího vedení. Jako nezařazený jsem kandidoval s ODS a opět se dostal do zastupitelstva. Už jsem měl zralejší představu, co chci. Vadila mi kriminalita, sociální nepokoje, zneužívání sociálních dávek. Chtěl jsem bezpečnější a klidnější město bez ohledu na politickou stranu ve vedení. V ODS ale v loňském volebním roce nastaly změny, se kterými jsem se nemohl vyrovnat. Kandidoval jsem tedy s ČSSD. Nezajímá mě pravice či levice. Chci pro Litvínov stále to stejné. Bezpečí a klid, práci pro lidi, čisté město. Za nic, co jsem jako politik udělal, se nestydím. Navíc mám tu výhodu, že má práce je od politiky naprosto vzdálená. Je jedno, jestli budu zastupitel, jestli budu v politice úspěšný, či ne. Jsem záchranář, pomáhám lidem, a tak to i zůstane. *(ema)*

Patrik Christian Cmorej, 32 let, ženatý, zdravotnický záchranář Zdravotnické záchranné služby Ústeckého kraje, zaregistrován v organizaci Člověk v tísni, lektor Vzdělávacího centra Zdravotnické záchranné služby Ústeckého kraje, 17 let veterinární asistent, zastupitel Litvínova, držitel ocenění primátora Mostu Zdravotnický záchranář roku 2011 a roku 2013, držitel Záslužné medaile Zastupitelstva Ústeckého kraje za rok 2014, Osobnost Ústeckého kraje za rok 2014.

Uhelné miliony stále pomáhají regionu

Pokračování ze strany 1

Nejen s ohledem na naše zaměstnance a jejich rodiny, kteří péče mostecké nemocnice využívají, ale i proto, že toto zařízení patří v některých oborech mezi ta spádová," doplnil jeho slova generální ředitel Vršanské uhelné Vladimír Rouček.

Podle předsedy představenstva Krajské zdravotní Jiřího Nováka dojde za peníze od těžařů mimo jiné k přestavbě vstupních prostor do porodnice, vznikne zde zázemí pro doprovod, dojde k rekonstrukci sociálního zařízení a značnou částku spolkne vybudování vzduchotechniky a klimatizace. Mostecká porodnice je v současné době v náhradních prostorách, protože areál nemocnice právě prochází rozsáhlou rekonstrukcí. Práce v hodnotě 157 milionů korun byly zahájeny vloni.

Ze strany Vršanské uhelné se nejedná o první pomoc mostecké nemocnici. Jak připomněl hejtman Ústeckého kraje Oldřich Bubeníček, vzájemná spolupráce už funguje pátým rokem. Těžební společnost přispěla zdravotnickému zařízení už v loňském roce, kdy bylo za 1,5 milionu korun nakoupeno přístrojové a další vybavení. Oddělení rehabilitace díky tomu mohlo rozšířit své možnosti péče o pacienty v podobě vakuo-kompresní terapie a lékařům chirurgického oddělení doslova uvolnil ruce při operacích retraktorový systém, nahrazující tzv. „háky", což je přínosem zejména u delších operací. Laparoskopickou pumpu a další drobné vybavení mají k dispozici na urologickém oddělení. V neposlední řadě umožnily darované finanční prostředky obnovit zastaralé vybavení na oddělení tuberkulózy a respiračních nemocí.

Vršanská uhelná ale nepodporuje pouze nemocnici, 1 milion korun převzali z rukou generálního ředitele Vladimíra Roučka na začátku března také mostečtí Černí andělé. Úspěšným házenkářkám by měly peníze od těžební společnosti, která je generálním partnerem týmu, pomoci k dosažení dalšího mistrovského titulu. K němu mají po sérii vítězství úspěšně nakročeno.

Na začátku března byl vyhlášen i další ročník grantového programu Chytré hlavy pro Sever, jehož prostřednictvím Vršanská uhelná podporuje základní, střední a vysoké školy v regionu. Během uplynulých pěti let se díky více než osmimilionové podpoře z programu Chytré hlavy pro Sever podařilo vybudovat celou řadu specializovaných učeben. I letošní rok podpoří těžaři regionální školy dvěma miliony korun.

Nadále pokračuje spolupráce s partnerskými obcemi. Peníze na nejrůznější projekty rozděluje Vršanská uhelná také v rámci běžného sponzoringu. Z žádostí, které dorazily v prvním čtvrtletí, vybrala 14 projektů, kterým dohromady přispěla téměř 250 tisíci korunami. *(red)*

Rovný milion dostaly od Vršanské uhelné úspěšné mostecké házenkářky. Foto: (eš)

Letošní safari začne na apríla

Přesně o půlnoci prvního dubna začne registrace zájemců o další ročník Uhelného safari. Ti, kdo budou chtít na vlastní oči vidět, jak vypadá těžba uhlí nebo rekultivace, si v první fázi budou moci vybrat z termínů na květen a červen.

„Pro letošní sezonu, tedy od května do října, je pro zájemce připraveno opět kolem šedesáti exkurzí," informovala koordinátorka Uhelného safari Růžena Martínková. V loňském roce některou ze tří tras Uhelného safari absolvovalo více než 3600 lidí, od počátku projektu před pěti lety už to bylo více než 16 a půl tisíce návštěvníků doslova z celého světa.

„Stejně jako v uplynulých letech jsou i letos připraveny speciální exkurze. Zvláštní výjezd na Uhelné safari se po loňském úspěchu chystá pro pedagogy. Bude rozšířený o úvod v ekologickém centru a doplněný zastávkami na dalších místech, kam se běžní návštěvníci nedostanou. Tam jim nabídneme odborný výklad specialistů přímo z provozu," doplnila koordinátorka. První skupiny učitelů se do Vršanské uhelné vypraví na konci května. *(red)*

STRUČNĚ

Vinaři na Benediktu

Popáté se letos začátkem dubna sjedou do Mostu vinaři z celých Čech a Moravy na tradiční Dny vína Benedikt Most. V areálu Benediktu bude ve čtvrtek 9. dubna a v pátek 10. dubna probíhat výstava nejlepších značek od tradičních i zcela nových vinařů a v plánu je i účast zahraničních hostů. Pořadatelská firma Bela Most chystá pro návštěvníky i překvapení. Každý den bude otevřeno od 15.00 do 20.30 hodin. Tradičním partnerem akce je i Vršanská uhelná.

Podpora sympozia

Také letos bude moci Boleboř na Chomutovsku přivítat řezbáře, kteří tu každý rok tráví část prázdnin na tradičním sympoziu. Vršanská uhelná tímto způsobem podporuje kulturní aktivity i v dalších částech regionu mimo své partnerské obce, s nimiž má podepsány smlouvy o spolupráci. *(red)*

S ekologickým centrem soutěží nejen Chytré hlavy

Ekologické centrum Most pro Krušnohoří si v letošním roce připomíná už patnáctý rok své existence. A stejně jako v předchozích letech, i pro letošní rok připravilo celou řadu akcí.

„S Vršanskou uhelnou jsme v letošním roce připravili soutěž pro základní, střední a vysoké školy Mostecka, která se váže k jejímu grantovému programu Chytré hlavy pro Sever. Školy, které se chtějí ucházet o podporu z Chytrých hlav, musí nejprve vyplnit vědomostní kvíz. Kromě toho se ale mohou dobrovolně zapojit i do druhé části soutěže, kde je v literární části úkolem sestavit slogan, charakterizující Vršanskou uhelnou a v kreativní části libovolnou formou, třeba vytvořením modelu, nakreslením obrázku nebo fotografií, zpodobnit uhlí," vysvětlila Milena Vágnerová, vedoucí ekologického centra. Školy se do soutěže s Chytrými hlavami mohou zapojit do 14. května. Prvního června budou vyhlášeni vítězové. Pro širokou veřejnost je určena soutěž Pojmenujte naše parky. *„Ve spolupráci s městem Most chceme zvýšit zájem o městskou zeleň, takže jsme nabídli lidem, aby vymysleli název pro šest parků v Mostě, které zatím nemají žádné konkrétní pojmenování,"* doplnila Vágnerová. Soutěž bude probíhat až do 1. prosince letošního roku.

Podobně jako předloni, kdy se v rámci projektu Brána ekologie otevřená ekologické centrum věnovalo tématu vody, letos se zaměřuje na ovzduší. Má připravený obdobný projekt, který zahrnuje celou řadu aktivit na toto téma. *„Pokud se nám podaří získat podporu od Ústeckého kraje, rádi bychom přesně na Den Země, tedy 22. dubna, tuto soutěž zahájili,"* doplnila Vágnerová s tím, že další podrobnosti naleznou zájemci na webových stránkách ekologického centra www.ecm.cz, případně na bezplatné Zelené lince 800 195 342. *(red)*

DN / číslo 3 / březen 2015
Jídelní lístek | 11

JÍDELNÍČEK

30. 3. PONDĚLÍ

Polévka: Hovězí s rýží a hráškem A:1,3,7,9,14
1 Bratislavská vepřová plec, houskové knedlíky A:1,3,7,9,10
2 Vepřové ragú po italsku, brambory A:1,3,6,7,10
3 Nudle s tvarohem a cukrem A:1,3,7
4 Uherský vepřový plátek, hranolky, zeleninová přízdoba A:1,3,6,7,10
5 Kuře na zbojnický způsob, dušená rýže A:0
6 Bratislavská vepřová plec, těstoviny A:1,3,7,9,10
1 Domažlické vepřové ragú, těstoviny A:1,3,6,7 K
2 Dukátové buchtičky s krémem A:1,3,7

31. 3. ÚTERÝ

Polévka: Frankfurtská A:1,9
1 Vepřový plátek Gyros, dušená rýže A:1,3,6,7,10
2 Pečené kuře na másle, brambory A:1,7
3 Lečo s vejci, brambory A:3
4 Kuřecí oheň /pikantní kuř. maso a zel./, bramboráčky A:1,3,6,7,9,10
5 Bačovo rizoto se sýrem A:1,3,6,7,10
6 Vepřový plátek Gyros, těstoviny A:1,3,6,7,10
1 Bratislavská vepřová plec, těstoviny A:1,3,7,9,10 K
2 Vepřové ragú po italsku, dušená rýže A:1,3,6,7,10
3 Kuře na zbojnický způsob, bramborová kaše A:1

1. 4. STŘEDA

Polévka: Hovězí s krupicovými noky A:1,3,9
1 Námořnické maso, houskové knedlíky A:1,3,6,7,10
2 Zapékané těstoviny se špenátem a uzeným masem A:1,3,7
3 Zeleninový talíř se sýrem, tmavé pečivo A:1,3,7
4 Smažený kuřecí řízek, brambory, citron A:1,3,7
5 Vepřové srdce na slanině, dušená rýže A:1,3,6,7
6 Námořnické maso, těstoviny A:1,3,6,7,10
1 Vepřový plátek Gyros, dušená rýže A:1,3,6,7,10
2 Pečené kuře na másle, tomatové těstoviny A:1,7
3 Bačovo rizoto se sýrem A:1,3,6,7,10

2. 4. ČTVRTEK

Polévka: Čočková A:1
1 Hovězí pečeně po burgundsku, houskové knedlíky A:1,3,6,7,9,10
2 Domácí jitrnice, brambory, kysané zelí bílé A:1
3 Bramboráky, bílá káva A:1,3,6,7
4 Vepřový plátek se šunkou a sýrem, hranolky, zel. přízdoba A:1,3,6,7
5 Zapékané brambory s uzeným masem A:1,3,6,7
6 Hovězí pečeně po burgundsku, těstoviny A:1,3,6,7,9,10
1 Námořnické maso, těstoviny A:1,3,6,7,10 K
2 Zapékané těstoviny se špenátem a uzeným masem A:1,3,7
3 Vepřové srdce na slanině, dušená rýže A:1,3,6,7

3. 4. PÁTEK

Polévka: Jarní se zeleninovým svítkem A:1,3,7,9,12
1 Flamendr guláš, těstoviny A:1,3,7,10
2 Jarní masové kuličky, pažitková kaše A:1,3,6,7
3 Fazolové lusky na smetaně, brambory A:1,7
4 Pernštýnský vepřový řízek, jasmínová rýže A:1,3,6,7,10
5 Kuřecí stehno s velikon. nádivkou, brambory s cibulkou A:1,3,6,7,10
6 Flamendr guláš, houskové knedlíky A:1,3,7,10
1 Hovězí pečeně po burgundsku, houskové knedlíky A:1,3,6,7,9,10
2 Zapékané brambory s uzeným masem A:1,3,6,7

6. 4. PONDĚLÍ

Velikonoční pondělí

7. 4. ÚTERÝ

Polévka: Čočková s párkem A:1,3,6,7,9,10
1 Vepřové srdce na smetaně, houskové knedlíky A:1,3,6,7,9,10
2 Smažený soukenický sekaný řízek, bramborová kaše A:1,3,6,7,10
3 Bramborové placky, zelný salát A:1,3
4 Vepř. steak pražského uzenáře, op. brambory, zel. přízd. A:1,3,6,7,10
5 Mexický guláš, dušená rýže A:1,3,6,7,10
6 Vepřové srdce na smetaně, těstoviny A:1,3,6,7,9,10
1 Flamendr guláš, těstoviny A:1,3,6,7,10 K
2 Jarní masové kuličky, bramborová kaše A:1,3,6,7

8. 4. STŘEDA

Polévka: Tukožroutská A:1,3,6,7,9,10
1 Bramborové knedlíky Herkules s uzeným masem, kys. zelí bílé A:1,3
2 Špagety s vepřovým masem a rajčaty A:1,3,6,7
3 Čočkové karbanátky /bezmasé/, brambory, okurka A:1,3,6,7
4 Maso dvou barev /kuřecí+játra/, hranolky, zel. přízd. A:1,3,5,6,7,9,10
5 Směs listových salátů s kuřecím masem, cereální pečivo A:1,3,7
6 Bramborové knedlíky Herkules s uzeným masem, duš. špenát A:1,3
1 Vepřové srdce na smetaně, houskové knedlíky A:1,3,6,7,9,10
2 Smažený soukenický sekaný řízek, bramborová kaše A:1,3,6,7,10
3 Mexický guláš, dušená rýže A:1,3,6,7,10

9. 4. ČTVRTEK

Polévka: Mlynářská fazolová A:1,3,6,7,9,10,12
1 Havířský guláš, houskové knedlíky A:1,3,6,7,10
2 Kuřecí maso s mrkví a hráškem, brambory A:1
3 Valašské brambory, rajčatový salát A:1,3,6,7
4 Hovězí plátek na žampionech, jasmínová rýže, zel. přízdoba A:1,3,6,7
5 Bramborový závin se špenátem a uzeným masem A:1,3,6,7
6 Havířský guláš, chléb A:1,3,6,7,10
1 Bramborové knedlíky Herkules s uzeným masem, kys. zelí bílé A:1,3
2 Špagety s vepřovým masem a rajčaty A:1,3,6,7
3 Domácí koblihy A:1,3,7

10. 4. PÁTEK

Polévka: Kmínová s vejcem A:1,3,6,7,9,10,12
1 Vepřové maso na zázvoru, dušená rýže A:1,3,6,7,9
2 Drůbeží rizoto se zeleninou, okurka A:7,9
3 Kynutý závin s mákem, bílá káva A:1,3,6,7
4 Kuře smažené /stehno/, brambory, zelný salát A:1,3,7
5 Opečená klobása, bílé fazole s rajčaty A:1,3,6,7
6 Vepřové maso na zázvoru, houskové knedlíky A:1,3,6,7,9
1 Havířský guláš, těstoviny A:1,3,6,7,10 K
2 Kuřecí maso s mrkví a hráškem, dušená rýže A:1

1 TEPLÁ A CHLAZENÁ JÍDLA
1 MRAŽENÁ JÍDLA

A: ALERGENY
K MOŽNO OBJEDNAT I HOUSKOVÉ KNEDLÍKY

TEPLÁ JÍDLA + MRAŽENÁ JÍDLA

13. 4. PONDĚLÍ

Polévka: Drůbková s nudlemi A:1,3,6,7,9
1 Domažlické vepřové ragú, dušená rýže A:1,3,6,7,10
2 Kuřecí stehno pečené na másle, brambory A:1,7
3 Kynuté tvarohové šátečky, bílá káva A:1,3,7
4 Smažený hermelín, brambory, tatarská omáčka A:1,3,6,7
5 Hovězí dušené na tymiánu, těstoviny penne A:1,3,6,7,10
6 Domažlické vepřové ragú, houskové knedlíky A:1,3,6,7,10
1 Hornická klobása, bílé fazole s rajčaty A:1,3,6,7
2 Kynutý závin s mákem A:1,3,6,7

14. 4. ÚTERÝ

Polévka: Kulajda A:1,3,6,7,9,12
1 Cikánská vepřová kýta, houskové knedlíky A:1,3,6,7
2 Masový nákyp s rajčaty a sýrem, brambory A:1,3,6,7
3 Brokolice se sýrovou omáčkou, těstovinové špecle A:1,3,6,7
4 Vepřový řízek Petra Voka, opékané brambory, zelný salát A:1,3,6,7
5 Kuře na španělský způsob, dušená rýže A:1,3,6,7,9
6 Cikánská vepřová kýta, těstoviny A:1,3,6,7
1 Domažlické vepřové ragú, dušená rýže A:1,3,6,7,10 K
2 Kynuté tvarohové šátečky A:1,3,7
3 Hovězí dušené na tymiánu, těstoviny penne A:1,3,6,7,10

15. 4. STŘEDA

Polévka: Hovězí s celestýnskými nudlemi A:1,3,6,7,9
1 Uzená vepřová krkovice, omáčka smet. křen, hous. knedlíky A:1,3,6,7
2 Čínské nudle s kuřecím masem A:1,3,6,7,9,10
3 Zeleninový talíř s krabími tyčinkami, pečivo A:1,4,7
4 Vepřová játra na roštu, tatarská omáčka, hranolky A:1,3,7,10
5 Uherský guláš, dušená rýže A:1,3,6,7
6 Uzená vepřová krkovice, omáčka smet. křen, brambory A:1,3,6,7
1 Cikánská vepřová kýta, těstoviny A:1,3,6,7 K
2 Kuře na španělský způsob, dušená rýže A:1,3,6,7,9
3 Bramborový guláš, chléb A:1,3,7

16. 4. ČTVRTEK

Polévka: Česneková A:1,6,7
1 Havířský guláš, houskové knedlíky A:1,3,6,7,10
2 Pečené kuřecí stehno, dušená rýže A:1
3 Koblihy s džemem, čaj A:1,3,7
4 Babický plněný řízek, op. brambory, zel. přízdoba A:1,3,6,7
5 Opečená klobása, čočka po selsku, okurka A:1,6
6 Havířský guláš, těstoviny A:1,3,6,7,10
1 Uzená vepřová krkovice, omáčka smet. křen, hous. knedlíky A:1,3,6,7
2 Čínské nudle s kuřecím masem A:1,3,6,7,9,10
3 Uherský guláš, dušená rýže A:1,3,6,7

17. 4. PÁTEK

Polévka: Uzená s kroupami A:1,3,6,9,12
1 Vepřové maso na kmíně, těstoviny A:1,3,7
2 Smažený karbanátek, bramborová kaše, okurka A:1,3,6,7,9
3 Slovenský guláš ze sojových kostek, dušená rýže A:1,3,6,7,9,12
4 Kuře na karí, hranolky, zeleninová přízdoba A:1,3,6,7
5 Penne s vepřovým masem a rajčaty A:1,3,6,7
6 Vepřové maso na kmíně, bramborové knedlíky A:1,3,7
1 Havířský guláš, těstoviny A:1,3,6,7 K
2 Pečené kuřecí stehno, dušená rýže A:1

20. 4. PONDĚLÍ

Polévka: Dršťková A:1,3,6,7,9
1 Debrecínský vepřový guláš, těstoviny A:1,3,6,7
2 Pečené kuře, brambory, tatarská omáčka A:1,3,7
3 Domácí koláčky, čaj A:1,3,7
4 Kuřecí směs Eurest, dušená rýže, zeleninová přízdoba A:1,3,6,7,10
5 Vepřové maso v kapustě, brambory A:1,3,6,7
6 Debrecínský vepřový guláš, houskové knedlíky A:1,3,6,7
1 Vepřové maso na kmíně, těstoviny A:1,3,7 K
2 Smažený karbanátek, bramborová kaše A:1,3,6,7,9

21. 4. ÚTERÝ

Polévka: Špenátová A:1,7
1 Chilli con Carne, houskové knedlíky A:1,3,6,7,9,10
2 Zapečené těstoviny s uzeným masem, okurka A:1,3,7,10
3 Balkánský džuveč ze sóji, zelný salát A:1,3
4 Vepřový řízek podle šenkýřky /párek+niva/, brambory, přízd. A:1,3,7
5 Přírodní vepřový řízek, staročes. rýže /česnek +škvarky+major./ A:1
6 Chilli con Carne, dušená rýže A:1,3,6,7,10
1 Debrecínský vepřový guláš, těstoviny A:1,3,6,7 K
2 Pečené kuře, hrášková rýže A:1,3,7
3 Skořicové kroucánky A:1,3,7

22. 4. STŘEDA

Polévka: Zelňačka s klobásou A:1,3,6,7,9,10
1 Kotlíkový vepřový guláš, houskové knedlíky A:1,3,6,7,9
2 Rizoto z vepřového masa, okurka A:1,3,6,7,10
3 Těstovinový salát se zeleninou a tuňákem A:1,4,6,7
4 Čundrácké kotlety s houbami, cibulí a sýr., pečené brambory A:1,3,6,7
5 Lečo s trampským cigárem a křenem, chléb A:1,3,7
6 Kotlíkový vepřový guláš, těstoviny A:1,3,6,7,9
1 Chilli con Carne, houskové knedlíky A:1,3,6,7,9,10
2 Zapečené těstoviny s uzeným masem A:1,3,7,10
3 Přírodní vepřový řízek, dušená rýže A:1

23. 4. ČTVRTEK

Polévka: Rajčatová s kapáním A:1,3,6,7
1 Vepřová kýta na smetaně, houskové knedlíky A:1,3,6,7,9
2 Katův šleh z kuřecího masa, dušená rýže A:1
3 Kynuté meruňkové knedlíky se skořicí A:1,3,7
4 Pečené kuřecí stehno, zelený hrášek, krokety A:1,3,6,7,10
5 Vandrovnický buřtguláš, chléb A:1,3,6,7,9
6 Vepřová kýta na smetaně, těstoviny A:1,3,6,7,9
1 Kotlíkový vepřový guláš, houskové knedlíky A:1,3,6,7,9
2 Rizoto z vepřového masa A:1,3,6,7,10
3 Bramborové špalíčky s cibulkou, kysané zelí bílé A:1,3,7

24. 4. PÁTEK

Polévka: Kmínová s vejcem A:1,3,9
1 Kuřecí roláda pečená, bramborové knedlíky, kys. zelí A:1,3,6,7,9,10
2 Vepřový guláš, těstoviny A:1,3,6,7
3 Květákové smaženky, brambory, mrkvový salát A:1,3
4 Vepřový plátek "Barbecue", hranolky, zeleninová přízdoba A:1,3,6,7
5 Dračí játra /vepř. játra+papr.,rajčata,cibule/, dušená rýže A:1,3,6,7,10
6 Kuřecí roláda pečená, brambory, kysané zelí bílé A:1,3,6,7,9,10
1 Vepřová kýta na smetaně, houskové knedlíky A:1,3,6,7,9
2 Kynuté povidlové knedlíky se skořicí A:1,3,7

ZMĚNA JÍDELNÍČKU VYHRAZENA

DOBROU CHUŤ!

VAŘÍME Z ČESKÝCH SUROVIN

Moldavská horská dráha vozí místo uhlí turisty

Letošní rok je vyhlášen rokem Moldavské horské dráhy. Uplyne právě 130 let od dokončení stavby železničního spojení se sousedním Saskem. Mnozí ale možná netuší, že hlavním důvodem, proč tato unikátní trať vznikla, byla doprava uhlí.

Takto vypadala Moldavská horská dráha v době před zhruba sto lety. Foto: Archiv DN

Moldavská horská dráha už od prosince roku 1884 vede z Mostu přes Litvínov, Lom, Osek, Hrob, Dubí a Mikulov na Moldavu v Krušných horách. Trať tehdy vybudovala společnost Pražsko-duchcovské dráhy. Jejím úkolem bylo dopravovat severočeské uhlí do sousedního Saska.

Už kolem poloviny 19. století narůstala v saských průmyslových oblastech kolem Freibergu potřeba uhlí tak silným způsobem, že již nemohla být pokrývána zásobami v tamním uhelném revíru Zwickau – Oelsnitz. Freiberg je nejvýznamnějším centrem rudného hornictví v Krušných horách, které bylo už před érou dobývání uhlí více než dvě staletí zásobováno palivovým dřevem prostřednictvím plavebního kanálu z Flájí na Mostecku. Přitom necelých sto kilometrů odsud, v české kotlině u Teplic, Duchcova a Mostu, se hnědého uhlí nacházel dostatek. Pro Freiberg ale nebylo mostecké uhlí dosažitelné, protože přes Krušné hory ještě neexistovalo žádné kvalitní dopravní spojení, které by ho umožňovalo rychle, efektivně a ve velkém množství dopravovat ke spotřebiteli. V roce 1871 proto uzavřely Lipsko-Drážďanská železniční společnosti se společností Pražsko-duchcovská dráha smlouvu o stavbě železniční trati Most - Freiberg. Tím se dopravní vzdálenost mezi oběma průmyslovými městy zkrátila ze 176 na 80 km a začíná historie „moldavské dráhy“, zvané také Teplický Semmering.

Nejdříve zboží, pak turisté

Od počátku byla dráha využívána zejména pro nákladní dopravu. Kromě severočeského hnědého uhlí do Saska se tudy dopravovalo zboží i zpět do Čech, mimo jiné z hamburského přístavu. Dráha v době svého vzniku představovala nejkratší spojení mezi Vídní a Hamburkem. Zajišťovala tedy i přísun zboží z německých přístavů v Severním moři do Čech a dále do centra Rakouska - Vídně. Vozila se i krušnohorská rašelina a dřevo, domácí výrobky místních obyvatel a za 1. světové války též wolframové rudy z cínoveckého dolu.

Pro osobní dopravu již od prvopočátku vyžívali dráhu především turisté, k nim se kolem roku 1900 přidali lyžaři. Obliba cestování po železnici rostla, a tak na sebe postupně na Moldavě navazovaly české a německé osobní vlaky a Mostecko tak získalo rychlé spojení s Drážďany. Zajímavostí je, že na Moldavu jezdily i přímé osobní vlaky Praha-Louny-Most-Moldava.

Z dopravní tepny atrakce

V době II. světové války byly zrušeny hranice a dráha projížděla územím jednoho státu. V době náletů na Mostecko na konci války byla tato trať údajně využívána k ukrývání vlaků s pohonnými hmotami vyráběnými ze severočeského hnědého uhlí v chemických závodech STW v Záluží u Mostu. V květnu 1945 se na stavu trati podepsala jak ustupující německá armáda, tak i postupující Rudá armáda. V důsledku poválečného uspořádání byl zrušen příhraniční úsek z Moldavy do Hermsdorf-Rehefeldu.

Renesanci nákladní dopravy zažila dráha na přelomu 50. a 60. let 20. století, kdy sloužila jako dopravní tepna pro přesun materiálu na stavbu unikátní flájské přehradní hráze. Ve druhé polovině 20. století se dráha s přerušeným přeshraničním provozem stala jak na české, tak na německé straně turistickou atrakcí, kterou využívají lyžaři a turisté z průmyslových měst pro příměstskou rekreaci. Horská dráha byla nakonec vyhlášena technickou památkou.

Oslavy ve velkém stylu

Oslavy 130. výročí zprovoznění moldavské horské dráhy se prolínají celým letošním rokem. Pořádá je Českojiřetínský spolek spolu s Destinační agenturou Krušné hory a dalšími partnery Klubem přátel krušnohorské železnice, Přáteli historie Litvínovska a Historickým domovským spolkem z německého Rechenbergu. Jedním z dárků, který unikátní trať k narozeninám dostane, bude poštovní známka. Nápad na její vydání podpořila všechna města a obce podél trati, Ústecký kraj i německé velvyslanectví v Praze. *„Moldavská trať má nespočet příznivců. V prosinci vypravili vlakoví nadšenci z Dubí historický motorový vlak, který měl připomenout 130 let od otevření úseku Hrob - Moldava v Krušných horách a symbolicky tak zahájili Rok moldavské dráhy. Ti, kdo prosincovou akci propásli, ale nepřijdou zkrátka. V květnu se na moldavské trati chystá řada jubilejních akcí. Už nyní můžeme prozradit, že výročí dráhy, po které se v 50. letech minulého století dopravoval materiál na stavbu flájské přehrady, bude spojen se dnem otevřených dveří právě na vodním díle Fláje. Kdo se nestihl podívat do unikátní duté přehradní hráze před dvěma lety, bude mít tak příležitost opět letos, a to v sobotu 16. května,“* říká Petr Fišer z Českojiřetínského spolku. S Rokem moldavské dráhy je spojena také dětská výtvarná soutěž. Destinační agentura Krušné hory vydá turistickou brožuru o historii moldavské horské dráhy spojenou s turistickým okruhem vázaným na jednotlivé železniční zastávky moldavské dráhy. Součástí materiálu bude také turistický pas, do kterého budou turisté sbírat známky na jednotlivých zastávkách dráhy. Pas je slosovatelný a ceny rozhodně nejsou zanedbatelné. *(ema)*

Vlaky s uhlím mířící do Saska se objevily i na dobových pohlednicích, v tomto případě na nádraží v Dubí. Foto: Archiv DN

Zveme Vás na unikátní výstavu Stanislava Štýse

ZEMĚ ZNOVUZROZENÁ

která se bude konat od 3. dubna do 28. června
v Tereziánském křídle Starého královského paláce Pražského hradu.

Úprava svahů vnější výsypky lomu Třískolupy v blízkosti počeradské elektrárny, pro kterou bylo původně určeno uhlí z tohoto lomu. Foto z r. 1978.

Přijdete-li na stejné území dnes, po těžbě jako by se slehla zem. Můžete přehlížet úrodné lány černozemních polí. Na snímku bohatá úroda pšenice.

Výsypka bývalého lomu Slatinice čerstvě po dosypání roku 1972.

Dnes je díky úspěšné rekultivaci na této výsypce 35 hektarů vinice.

Jedná se o výstavu dokumentárních fotografií, zachycujících vývoj a přeměnu krajiny v severních Čechách. Výstava je tvořena cca 250 velkoformátovými dokumentárními fotoobrazy, které unikátním způsobem zachycují krajinu před těžbou a po její rekultivaci. Fotografie jsou snímány ze stejného místa s odstupem desítek let, takže každý účastník může poutavou formou posoudit výsledky dlouhodobé rekultivační činnosti v daných regionech.

Fosilní paliva – zachránci západní Evropy

Obava, že fosilní paliva brzy dojdou, je stará jako tyto suroviny samy. Přitom právě jim vděčíme za záchranu krajiny před industrializací. Před nástupem fosilních paliv se totiž energie získávala pěstováním plodin pro lidi nebo koně a k tomu bylo zapotřebí velké množství půdy. I takové, pro někoho možná až kacířské názory, prezentuje ve své knize Matt Ridley. Člen britské sněmovny lordů, ale také novinář a autor řady oceňovaných populárně naučných knih, které byly přeloženy už do více než třiceti jazyků. My vám z ní přinášíme ukázku.

Nepopiratelným, byť překvapivým faktem, který se často přehlíží, je, že fosilní paliva zachránila většinu krajiny před industrializací. Před nástupem fosilních paliv se energie získávala pěstováním plodin pro lidi nebo koně, a k tomu bylo zapotřebí velké množství půdy. V kraji, kde mám domov, plynou řeky přirozenou cestou, dřevo roste a hnije v lesích, na pastvinách se pasou krávy, horizont není zjizven větrnými mlýny; bez fosilních paliv by většina krajiny musela být zcela nutně využita k zachování lidských životů. Kdyby měla Amerika získávat veškerou svou energii pro dopravu ve formě biopaliv, potřebovala by o 30 procent více zemědělské půdy, než kolik jí nyní využívá. Kde by se pak pěstovaly potraviny? Abyste získali trochu jasnější představu, jak by vypadal dnešní svět „poháněný“ bez fosilních paliv ale s podporou obnovitelných zdrojů energie, podívejte se na infografiku, která je součástí tohoto článku.

Kdo ubírá krajinu

Rozloha území zabraného uhelnými a jadernými elektrárnami spolu s ropnými rafineriemi a plynovody, které dodávají 300 milionům Američanům téměř veškerou energii, je (v porovnání s plochami zobrazenými v infografice) takřka směšně malá – a to i když do toho započítáme krajinu pohlcenou povrchovými lomy. Například v oblasti kolem Appalačského pohoří, kde se uhlí dobývá povrchovou těžbou, je za 20 let těžbou dotčeno zhruba sedm procent z takřka pěti milionů hektarů půdy, což představuje asi dvě třetiny rozlohy Ústeckého kraje. Větrné turbíny potřebují pětkrát až desetkrát více betonu a oceli na vyrobený watt než jaderné elektrárny, nemluvě o kilometrech nových cest a nadzemního vedení.

Co je vlastně zelené

Označovat monstra na výrobu obnovitelné energie, která neefektivně požírají krajinu, slovy „zelená“, morální nebo čistá může mnohým připadat bizarní. Kdo má rád divokou přírodu, pak to poslední, co by chtěl, je vracet se k extenzivním středověkým způsobům využívání krajiny k výrobě energie. *„Přestaňme posvěcovat falešné a podřadné zboží,“* říká expert na energetiku Jesse Ausubel, *„a kacířsky skandujme obnovitelné zdroje nejsou zelené´.“*

Evropa měla štěstí

Pravdou je, že západní Evropa měla neuvěřitelné štěstí. Když lidstvo začalo vyvíjet mimořádně silný tlak na krajinu a přírodní habitaty, nedošlo zde na rozdíl od Babylonu k ekologické katastrofě, protože z podzemí se vynořila téměř zázračná surovina, díky níž zůstala krajina z valné části ušetřena. Dnes nemusíme používat půdu k produkci paliva pro dopravu (ropa nahradila seno pro koně), k vytápění (zemní plyn vystřídal dřevo), pro energii k výrobě (elektřina nahradila vodu) nebo osvětlení (jádro a uhlí vytlačily včelí vosk a lůj). Na polích musíme stále pěstovat většinu svého ošacení, třebaže materiály jako fleece se nyní vyrábějí synteticky z ropy. To je škoda, protože kdyby se za bavlnu našla syntetická náhrada téže kvality, mohlo by obživnout Aralské jezero a do částí Indie a Číny by se mohli vrátit tygři. Zatím bohužel nikdo nevymyslel, jak v továrnách z uhlí a ropy vyrábět potraviny, ačkoli zemní plyn jako surovina k výrobě hnojiv zajišťuje v našem průměrném jídle asi polovinu atomů dusíku.

Vybráno z knihy Racionální optimista – O evoluci prosperity, která v roce 2013 vyšla v nakladatelství Argo/Dokořán

Kolik krajiny by obnovitelné alternativní zdroje energie zabraly, kdyby měla být současným 300 milionům obyvatelům Spojených států zajištěna spotřeba energie v objemu asi 10 000 wattů na jednoho (2 400 kalorií za sekundu). Vyžadovalo by to:

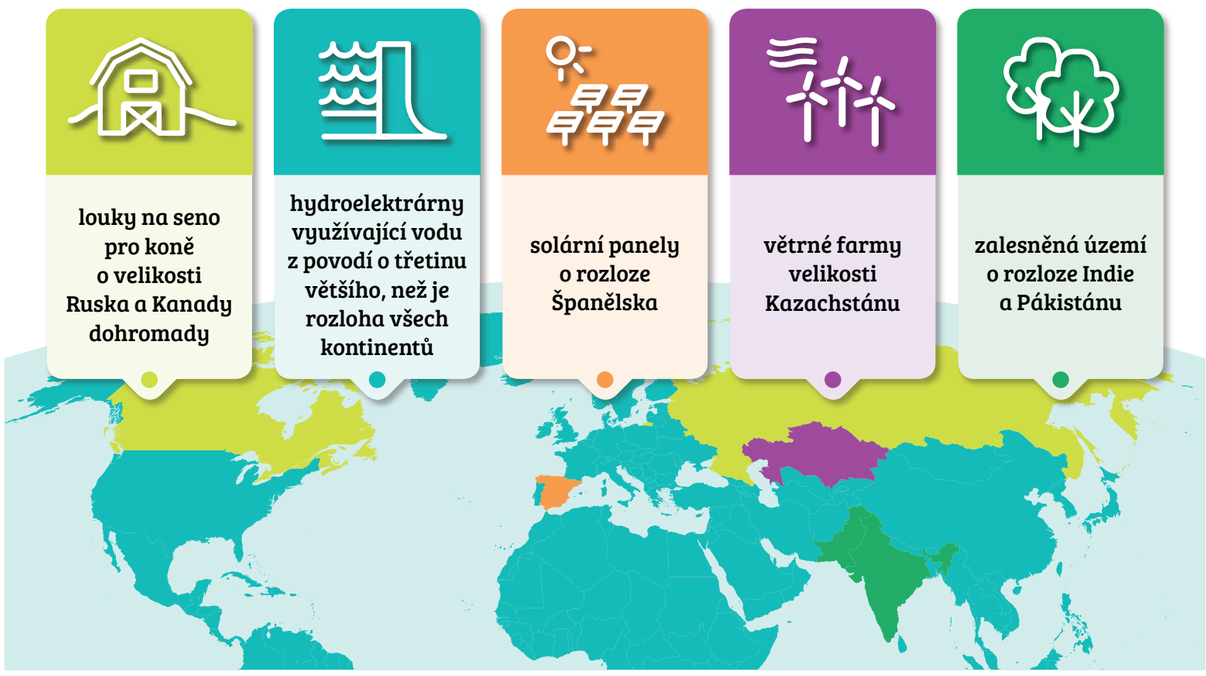

Rusové otevřeli největší povrchový lom

Dvě miliardy tun uhlí skrývá největší povrchový lom, který byl začátkem roku otevřen v Rusku. Byl označen za největší ruský uhelný lom, jehož životnost se odhaduje na 167 let. Rusko si kromě důležité suroviny slibuje také ekonomický rozvoj, doposud převážně zemědělského regionu.

Až se těžba rozjede naplno, počítá se s roční produkcí kolem deseti milionů tun uhlí. Při slavnostním otevření se Viktor Zimin nejvyšší představitel Chakaské republiky vyjádřil, že by se tento region mohl stát druhým největším regionem Ruska z hlediska těžby uhlí. *„Je to sice ambiciózní plán, který však bude mít přímý dopad na rozvoj průmyslu v této oblasti, vznik nových pracovních míst a tím i další rozvoj tohoto regionu,“* citoval Zimina list Siberian Times Reporter.

Licenci na těžbu získal lom už v květnu 2012 s předpokladem, že těžba zde bude probíhat po dobu 167 let a vytěží se zhruba dvě miliardy tun uhlí. V současné době má lom 303 zaměstnanců, z toho je 134 horníků, zbylá část zaměstnanců má na starost budování infrastruktury a dalšího vybavení a zařízení lomu. Letos plánuje společnost Razrez Aršanovskij vytěžit zhruba dva miliony tun uhlí, do roku 2017 by se měla roční těžba zvýšit na pět milionů tun uhlí.

Plány společnosti do budoucna zahrnují vybudování moderního průmyslového kampusu včetně železničního napojení pro nakládku uhlí.

Otevření nového lomu oznámilo Rusko v době, kdy plánuje na Sibiři otevřít dva přístavy pro nakládku uhlí. Těmito kroky se podle odborníků snaží získat lepší pozici pro expanzi na asijský trh. Cílí především na Čínu, Japonsko a Koreu. *(red)*

Rýpadlo možná odkrylo UFO

Pro někoho jen další bizarní historka, pro někoho potvrzení, že mimozemský život skutečně existuje. Objekt podobný talíři objevili nedaleko Kuzněcka při těžbě uhlí. Na místo nálezu byli okamžitě přivoláni archeologové, aby „věc“ prozkoumali. Horníci z rýpadla, kteří podivný objekt objevili, ale tvrdí, že se jedná o dílo lidské ruky a vše popisují slovem záhada.

Neobvyklý objekt je téměř dokonale kulatý, o průměru zhruba 1,2 metru a váží přibližně 440 liber. Řidič rýpadla Boris Glazkov (40) podle britského deníku Mirror, který o nálezu informoval, řekl: *„Okamžitě jsme si toho všimli, protože šlo o poměrně rozměrný objekt. Nic podobného jsem nikdy předtím neviděl, evidentně je to uměle vytvořené. Ovšem kde se to vzalo tady, uprostřed ničeho, je skutečná záhada.“*

Jeho kolega Artur Presnjakov ještě doplnil, že původně byly „talíře“ dva, ovšem první se rozbil, když ho nabralo koleso velkostroje. *„Byli jsme si jistí, že jsme na něco narazili, protože se to rozbilo na kusy. Druhý talíř ale zůstal v korečku, takže jsme zastavili stroj a opatrně ho vyndali,“* citoval ho britský Mirror.

Těžební společnost Kuzbassrazrezugol, kde se nález objevil, potvrdila, že objekt se nacházel v hloubce zhruba čtyřicet metrů pod zemí. I s ohledem na to, jak byl hluboko, může být ještě starší než mamutí kosti, které se v těchto místech v minulosti našly, ovšem jen v hloubce zhruba pětadvaceti metrů. Vědci, kteří neznámý „talíř“ zkoumají, odmítli celou záležitost komentovat do doby, než budou jejich výzkumy a šetření ukončeny. Čtenáři webového vydání britského bulvárního deníku ale měli své názory. Někteří se podivovali nad tím, proč by někdo vyráběl tak podivný objekt, jiní zase byli pevně přesvědčeni o tom, že něco takového musí pocházet z vesmíru. Na jasnou odpověď bude třeba si ještě nějaký čas počkat. *(red)*

Neobvyklý předmět, který našli nedaleko Kuzněcka, se stal okamžitě předmětem spekulací. Foto: Daily Mirror

Australští těžaři hájí své pozice

Australský uhelný průmysl patří mezi nejvýznamnější odvětví tamní ekonomiky.

Zástupci těžebních společností ze států Queensland a Nový Jižní Wales v únoru zveřejnili, že v letech 2013/14 šlo z uhelného průmyslu do lokální ekonomiky přibližně 66 miliard dolarů.

Během této doby australští horníci utratili zhruba 31,3 miliardy dolarů, z toho 5,8 miliardy tvořily jejich mzdy a platy, přibližně 25,5 miliardy dolarů bylo za produkty a služby. Když se k tomu připočte více než 17 000 společností navázaných na uhelný průmysl, činí to z tohoto odvětví velmi podstatnou složku australské ekonomiky. Těžaři statistiky zveřejnili v době, kdy nově zvolení, ekologicky orientovaní zákonodárci plánují razantní útlum těžby hnědého uhlí.

Ačkoli aktuálně ceny uhlí na světových trzích poklesly, podle dlouhodobých předpovědí Mezinárodní energetické agentury by poptávka po uhlí měla stoupat, především v asijských zemích. Queensland a Nový Jižní Wales mají v plánu do roku 2030 vrátit Austrálii zpět pozici největšího světového exportéra uhlí.

Zástupci australských těžebních společností se ale chtějí zaměřit i na snižování emisí skleníkových plynů, a to prostřednictvím využívání nejmodernějších technologií od efektivního spalování po zachycování a ukládání uhlíku. Austrálie patří dlouhodobě k největším exportérům vysoce kvalitního takzvaného metalurgického uhlí, které se ve světě využívá především pro výrobu oceli. *(red)*

SaskPower představila „čisté uhlí“

Kanadská společnost SaskPower představila technologii, která z vypouštěných spalin uhelné elektrárny dokáže extrahovat uhlík a připravit jej k uložení.

Firma získala mezinárodní úvěr ve výši 1,4 miliardy dolarů. Technologii si v říjnu loňského roku prohlédla stovka vědců a politiků z 20 zemí. Cílem projektu je prokázat, že takový systém bude fungovat v konvenčních elektrárnách, které používají uhlí jako palivo při výrobě elektřiny. Informovala o tom CBC News. Poradce Evropské komise Graeme Sweeney CBC News řekl, že výkon uhelných elektráren je pro Evropu velmi významný. V průběhu několika posledních let výše spotřeby energie z uhlí spíše rostla, než klesala. Projekt v Saskatchewanu shromažďuje oxid uhličitý, který se vypouští při spalování uhlí v elektrárně a tento plyn je následně zkapalněn. SaskPower plánuje prodávat zkapalněný CO_2 ropnému průmyslu. Již jsou také zpracovávány studie, které mají zjistit, zda může být CO_2 vstřikován do přírodních podzemních zásobníků.

SaskPower si klade za cíl snížit emise oxidu uhličitého u třetího bloku elektrárny o 90 procent ročně, nebo o zhruba milion tun skleníkového plynu. Projekt zahrnuje dotaci 240 milionů dolarů od federální vlády. *(jap)*

Na co nezapomenout u výživného na děti

Rozvod patří k nejméně příjemným událostem v životě, přesto Česko patří k zemím s největší rozvodovostí. Co je ale podstatné, že ani po rozvodu se některých povinností nezbavíte. O tom, že by dítěti měl být i po rozvodu rodičů zajištěn standard, na který bylo zvyklé, zřejmě nikdo nepochybuje. Zabezpečit to má výživné.

Při stanovení výživného musíte samozřejmě soudu předložit potřebné doklady. Ty vám poskytne váš zaměstnavatel, jestliže jste v pracovním poměru, podnikatelé musí předložit daňové přiznání. Ještě donedávna platilo, že soud mohl jako základ pro výpočet použít 12,7násobek životního minima. Současná situace už je jiná, více než rok už platí, že soudy můžou využít zvýšený základ ve výši 25násobku životního minima. Životní minimum pro rok 2015 je pro jednotlivce 3 410 korun, jeho pětadvacetinásobek pak činí 85 250 korun. Stejný postup může soud použít i tehdy, když se některý z rodičů snaží své příjmy uměle snížit. Pokud jste na tom finančně dobře, může soud rozhodnout i o tvorbě úspor na budoucnost pro dítě. U jednání o výši výživného dítě zastupuje sociální opatrovník, který má dohlédnout na to, aby dítěti nebylo ukřivděno a vše proběhlo v jeho zájmu. Je nutné upřednostňovat zájmy a potřeby dítěte. Soud nezajímá, že například otec platí hypotéku na dům, nebo si koupil dvě nová auta. Výši výživného to rozhodně nesníží. Za soudní jednání o výživném na nezletilé děti se neplatí žádné soudní poplatky. To ale neplatí o znaleckých posudcích (hradí je rodiče rovným dílem) nebo platbách advokátovi (toho si platí každá strana zvlášť). Důležité je vědět, že výživné musíte platit pravidelně ke stanovenému dni a v určených částkách. Platí se na měsíc dopředu. Občas je možné výživné nahradit jinou formou příspěvku (například dítěti zaplatíte tábor), pokud se na tom ale se svou bývalou polovičkou dohodnete. Takhle to ale nejde, jestliže platíte výživné na nezletilé dítě. Pokud své dítě obdarujete dárky, kapesným nebo jinou finanční odměnou, do výživného se to nepočítá. Jakmile se vaše dítě vdá nebo ožení, výživné již platit nemusíte. Tato povinnost přechází na jeho partnera. Jestliže je ale dítě nemocné nebo invalidní, platí vyživovací povinnost po celý jeho život. A důležité je mít na paměti i fakt, že o vyplacení výživného lze žádat až tři roky zpětně.

Platit nemusí vždy pouze rodiče

V souvislosti s výživným se nejčastěji mluví o výživném na dítě. Druhů vyživovacích povinností je ale mnohem víc. Zákon o rodině podle advokátů rozlišuje pět druhů vyživovacích povinností. Kromě vyživovací povinnosti rodičů vůči dětem jde třeba o vyživovací povinnost mezi ostatními příbuznými, mezi manžely, ale také třeba vůči rozvedenému manželovi nebo o příspěvek na výživu a úhradu některých nákladů neprovdané matce. Manželé k sobě mají navzájem vyživovací povinnost. Pokud manželství funguje jak má, o své příjmy se dělí dobrovolně. Pokud si ale někdo myslí, že rozvodem jsou všechny vazby zpřetrhány, je na omylu. Za určitých okolností totiž i po rozvodu existuje povinnost platit výživné. Jde o takzvané výživné přiměřeného rozsahu v neschopnosti se živit a výživné při způsobení újmy rozvodem. Vše má ale přísná pravidla. Neschopnost se živit musí mít například svůj původ v manželství nebo s ním musí souviset. Přihlíží se i k tomu, proč si manžel neopatřil přiměřené zaměstnání, přestože mu v tom nebránila žádná závažná překážka. Hodnotí se rovněž, zda se rozvedený manžel v průběhu manželství podílel na péči o domácnost a zjišťuje se, zda se rozvedený manžel nedopustil vůči bývalému nebo jeho blízkému (dítěti, rodičům partnera) nějakého závažného činu, například domácího násilí. Nehraje přitom roli, zda byl pro takový čin trestně stíhán. V případě újmy způsobené rozvodem jde o to, aby po rozvodu jednomu z manželů prudce nepoklesla životní úroveň. Obvykle se tak děje při rozvodech manželství s takzvaným velkým podílem výlučného majetku nebo velkými příjmovými rozdíly. Soud může určit vyživovací povinnost bývalého manžela v takovém rozsahu, aby životní úroveň obou zůstala v zásadě stejná. Tento druh výživného je ale omezen na dobu okolnostem přiměřenou, nejdéle však na dobu tří let od rozvodu.

Mýty o výživném na děti

- Povinnost vyživovat dítě automaticky končí s věkem 26 let či s ukončením školy dítěte. Chyba lávky. Vyživovací povinnost rodičů k dítěti trvá, dokud dítě není schopno se samo živit. Musíte dát návrh k soudu a ten rozhodne, zda je ještě nutné výživné platit.
- Když přijdu o práci, platit výživné nemusím Také omyl. Výživné musíte platit i v případě, že přijdete o práci. Pouze můžete požádat soud o snížení výše výživného. Pozor ale na to, jestliže podle soudu nehledáte práci dost aktivně nebo na ni máte přemrštěné nároky, v takové situaci může výživné zůstat ve stejné výši, jako bylo před tím, než jste o práci přišli.
- Pokud posílám dítěti minimální částku, vyhnu se vězení. Nikoli. Jestliže neplatíte déle než čtyři měsíce, můžete se dostat před soud, může vám hrozit exekuce nebo vám odeberou řidičský průkaz.
- Mám strach, že mi výživné zdaní a pro dítě toho moc nezbyde. Zbytečné obavy. Výživné se nedaní. Je však třeba jej počítat do příjmů, například pokud jdete žádat o sociální dávky, jako jsou přídavek na dítě, příspěvek na bydlení a podobně.

Hrozí vám exekuce, pozastavení řidičáku i vězení

Trestní zákoník stanovuje, že kdo neplní, byť z nedbalosti, svou zákonnou povinnost vyživovat nebo zaopatřovat jiného po dobu delší než čtyři měsíce, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok. Nehrazení výživného tedy může být posouzeno jako trestný čin.

Trestní soud je oprávněn uložit u trestného činu zanedbání povinné výživy jako přiměřené omezení, aby se dlužník zdržel řízení motorových vozidel. Dlužník ale může uplatnit účinnou lítost, kdy trestní odpovědnost za trestný čin zanedbání povinné výživy zaniká, jestliže trestný čin neměl trvale nepříznivých následků a dlužník svou povinnost dodatečně splnil dříve, než soud prvního stupně počal vyhlašovat rozsudek.

Pomoci může i exekutor

Nehrazení výživného je častým nešvarem, který postihuje zejména matky s dětmi. I přes soudní spor k získání stanovené výše výživného ze strany dlužníka dochází často k jeho nehrazení, ačkoliv již nastala splatnost výživného. Oprávněný je tedy oprávněn podat exekuční návrh k vymožení dlužného výživného. Důležité je mimo jiné zvážit, na kterého exekutora se obrátit a zda jsem schopen si připravit exekuční návrh svépomocí. Pokud nikoliv, je vždy dobré vyhledat odborné právní poradenství. Exekutora by měl oprávněný volit s ohledem na reference a případnou předchozí spolupráci. Obecně lze doporučit volbu exekutora, který provádí veškeré způsoby provedení exekuce včetně takzvané mobiliární exekuce k zajištění co nejvyšší šance vymožení výživného. Mobiliární exekuce znamená terénní vymáhání pohledávky, což spočívá v soupisu movitého majetku dlužníka. V exekučním návrhu může oprávněný požadovat nejen dlužné výživné, ale také další běžné výživné, jehož splatnost nastane v budoucnu.

Můžete skončit bez řidičáku

Zákon stanovuje právo exekutora vydat exekuční příkaz k pozastavení řidičského oprávnění povinného pouze jde-li o vymožení nedoplatku výživného na nezletilé dítě. Exekuční příkaz se doručuje oprávněnému a zároveň orgánu, který vede registr řidičů, povinnému se doručuje do vlastních rukou. Dnem doručení exekučního příkazu povinnému se pozastavuje řidičské oprávnění. Povinný jakožto držitel řidičského oprávnění nesmí po dobu pozastavení řidičského oprávnění řídit motorová vozidla. Exekuční příkaz pro tento druh provedení exekuce bude zrušen, prokáže-li povinný, že řidičské oprávnění nezbytně potřebuje k uspokojování svých základních životních potřeb včetně osob, ke kterým má vyživovací povinnost. Příkladem je třeba taxikář. Samozřejmě uhrazením dlužného výživného na nezletilé dítě je exekuční příkaz zrušen. Zrušení exekučního příkazu exekutor oznamuje danému orgánu, který vede registr řidičů.

Ať už se dostanete do podobné situace v pozici věřitele nebo dlužníka, nejlepší radou je konzultovat vše s právníkem, který vám nejlépe poradí a pomůže posoudit všechny aspekty vašeho případu. I s ohledem na praxi u soudu a na stále se měnící legislativu.

Zdroj: Peníze.cz, Fincentrum.cz

PneuServis
DTS Vrbenský, a.s.

JARNÍ AKCE! KOMPLETNÍ PŘEZUTÍ ZA CENU
199,- Kč
Pro demontáž a zpětnou montáž kol pro osobní vozy

Demontáž a zpětná montáž pneu z disků kol
cena **49,- Kč/** kus
* Akce je platná od 16.3. do 31.5.2015 pro osobní vozy. Ceny včetně DPH.

DÁLE VÁM NABÍZÍME
sezónní **uskladnění pneumatik** | **mytí podvozků** osobních vozidel zařízením WAP **prodej chladící kapaliny** RIWA a FRIDEX | **prodej letní kapaliny** do ostřikovačů skel Vitromat od firmy RIWAX | **prodej** značkových **olejů ENI** za zajímavé ceny | **Prodej pneumatik** pro osobní, nákladní a stavební stroje za velkoobchodní ceny.

OBJEDNÁVKY PŘIJIMÁ
mistr dílny Z. Škuthan tel. **476 205 189, 724 093 021**
vedoucí úseku F. Kašpar tel. **476 205 181, 602 489 672**

www.dts-as.cz
info@dts-as.cz
DTS Vrbenský, a.s.
Most-Souš čp.7
Již 20let jsme s Vámi
DTS Vrbenský, a.s.
20 1995 - 2015

Za kulturou a sportem v dubnu

■ **8. 4. – Habaďůra.** Dubnovou premiérou Městského divadla v Mostě je hra Michaela Cooneyho o tom, co se všechno vyvine z jednoho malého podfuku, který hlavnímu hrdinovi přinese spoustu problémů a divákům příležitost pořádně se zasmát. Začátek v 19:00 hodin, vstupné 170 a 150 korun.

■ **12. 4. - Klevetění II.** Oblíbený pořad Reginy Razovové a jejích přísně utajených hostů. Na scéně pod točnou se začíná v 18:00 hodin, vstupné činí 70 korun, pro členy Klubu přátel divadla 50 Kč.

■ **14. 4. a 27. 4. – Knihovna hraje.** Další dva zajímavé koncerty připravila pro příznivce kvalitní muziky Městská knihovna v Mostě v rámci svého seriálu živých koncertů ve zdejším kinosále. Nejprve se publiku představí Gwyn Ashton (Wales), o necelé dva týdny později přijede zahrát Ulrich Ellison (Texas).

■ **14. 4. - XXL live.** Česká kapela, jejíž styl je označován jako Latin/Groovy/Jazz přijede zahrát do mosteckého Jazz Blues Pubu Django. Začátek koncertu je naplánován na 20:00 hodin.

■ **18. 4. - Tinův neuvěřitelný příběh.** Divadlo rozmanitostí nabídne dětským návštěvníkům výpravnou loutkovou inscenaci Jakuba Folvarčného plnou kouzel a triků. Předpremiéra začne v 10:00 hodin, premiéra v 18:00 hodin. Vstupné 70 Kč.

■ **20. 4. - Géniové operní múzy.** Finální koncert 24. sezóny Festivalového orchestru Petra Macka. Skladby W. A. Mozarta, G. Verdiho, G. Donizettiho a dalších přednese Jana Šrejma-Kačírková (držitelka Ceny Thálie za rok 2013), Josef Moravec a Michal Křístek. Doprovází a spoluúčinkuje Festivalový orchestr Petra Macka, dirigent Jiří Štrunc. Městské divadlo Most, začátek v 19:00, vstupné 300 Kč.

■ **25. 4. - Den Země aneb Fauna a flora v Evropě.** Naučná stezka pro děti, kolo štěstí o věcné ceny, zábavný program s myslivci a vyhlášení vítězů výtvarné soutěže. Ve spolupráci s Europe Direct pořádá od 15:00 Středisko volného času.

■ **30. 4. - Pálení čarodějnic.** Odpoledne plné soutěží a atrakcí pro děti. Na zahradě Střediska volného času od 17 hodin. Vstupné 10 Kč/dítě.

NAROZENINY

Životní jubilea zaměstnanců Czech Coal Power. Vedení společnosti jim přeje hodně zdraví a pracovních úspěchů do dalších let.

30. března
Miroslav Kůta – řidič pracovních strojů

31. března
Pavel Novotný – provozní elektrikář

12. dubna
Zdenko Licek – řidič silničních motorových vozidel

SPORTOVNÍ TIPY

HÁZENÁ

■ **4. 4. - DHK Baník Most – HC Veselí nad Moravou.** Utkání interligy žen. Hraje se ve sportovní hale v Mostě od 18.00 hodin.

■ **5. 4. - Turnaj mládeže.** Hraje se ve sportovní hale v Mostě od 9.00 hodin.

■ **11. 4. - Turnaj mladších žáků.** Hraje se ve sportovní hale v Mostě od 9.00 hodin.

VZPOMÍNKA

Dny, týdny, měsíce i léta plynou, ale nikdy nezacelí tu ránu bolestivou.

Dne 12. dubna uplynou 2 roky, kdy nás po tragické nehodě opustil ve věku nedožitých 36 let pan **Tomáš Erba**, zaměstnanec Vršanské uhelné.

13. května uplynou 2 roky, kdy nás náhle opustil ve věku nedožitých 65 let pan **Arnošt Erba**, bývalý zaměstnanec Kolejové dopravy.

S láskou a úctou vzpomínají Milena – matka a manželka, bratr a syn Jiří s rodinou, sestra a dcera Lenka s rodinou a ostatní příbuzní.

Kdo jste je znali, vzpomeňte společně s námi.

V neděli **15. března** ve věku nedožitých 75 let zemřel po dlouhé těžké nemoci náš kolega **Josef Pelc**. Celý svůj profesní život byl zaměstnancem Dolu Jan Šverma v Holešicích, kde pracoval v různých technických funkcích na úseku zakládání a skrývky. Všichni, kdo jsme jej znali, víme, že byl skutečným báňským odborníkem a patřil mezi velmi odpovědné techniky. V jednání byl vždy přímý a kamarádský. To už je však minulostí. Vzpomínejme na něj, jak jinak, než v dobrém. Zdař bůh!

28. února tomu byly dva roky, kdy zemřel můj manžel **Jan Švejkovský.** Měl rád život, rychlá auta, motorky a hlavně miloval svou rodinu. Dal mi vše, co jeden druhému může dát, lásku, něhu, pohlazení. O to víc to bolí, zbylo jen prázdné místo a vzpomínky. Děkuji ti za vše tvoje Berunka Ájina Svejkovská. Dokud na tebe myslím, stále jsi s námi, neboť lidský život končí zapomněním...

Památky na jaře otevřou své brány návštěvníkům

Na přelomu března a dubna se postupně otevírají hrady, zámky a další památky, startuje nová turistická sezóna. Některé památky letos rozšiřují otevírací dobu a chystají další novinky. První velkou akcí, do níž se zapojí místa v celé ČR, bude Mezinárodní den památek 18. a 19. dubna.

■ **Zámek Duchcov** – je otevřený už od poslední březnové soboty. Kromě běžných prohlídek nabízí na začátku sezóny výstavu panenek a jejich doplňků Háčkovaný svět, jejíž součástí je výtvarná soutěž pro děti. Během prohlídkové trasy věnované Casanovovi si letos návštěvníci mohou poprvé prohlédnout odkryté a zrestaurované původní výmalby z období baroka a rokoka.

■ **Zámek Nový Hrad** – si letos připomíná 550 let od zahájení své stavby a chystá k tomu řadu akcí, například přednáškový cyklus o historii. Prohlídky jsou letos bohatší o další původní obrazy, které se podařilo vypátrat v Českém Krumlově, i o portréty zakladatelské rodiny Kolowratů. Po celou sezónu bude k vidění výstava fotografií urbexu – Čtyři fotografové, jedna vášeň. Na zámku se v dubnu zastaví festival Jeden svět a 5. dubna se zde konají Velikonoce na Novém Hradě.

■ **Zámek Krásný Dvůr** – zahájí návštěvnickou sezónu se strašidly, a to 4. dubna, kdy budou probíhat zároveň velikonoční trhy. Do 25. dubna bude v zámeckém sklepení otevřena výstava kočovného muzea strašidel. 31. května čeká děti pohádková cesta zámeckým parkem, v červnu víkend otevřených zahrad a v červenci dvorské slavnosti Jana Rudolfa.

■ **Zámek Stekník** – nabídne v letošní sezóně návštěvníkům výstavu historických kočárků a hraček sběratelky Hanky Mullerové. Letos poprvé budou zpřístupněny nově zrestaurované prostory zámecké kaple a chodby prvního patra tohoto zámku uprostřed chmelnic.

■ **Zámek Červený Hrádek** – je otevřen celoročně a kulturní sezónu zahájí 18. dubna. V květnu se budou na zámku konat výstava psů loveckých plemen a Myslivecký den, setkání obyvatel zaniklých obcí a pro děti pohádkový les.

■ **Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Mostě** – věž přesunutého kostela prochází rekonstrukcí a v polovině května poprvé nabídne návštěvníkům rozhled do kraje. Letos si kostel připomíná 40 let od svého přesunu a proto se ve věži otevře i nová stálá výstava fotografií o bourání starého Mostu, přesunu kostela a rekultivaci krajiny.

■ **Zámek Horní Hrad u Stráže nad Ohří** – otevře sezónu 4. dubna vítáním jara a 25. dubna Dnem sokolnictví a lovectví. Od května bude v prostorách Haueštejnu, jak se hradu také říká, k vidění výstava historických poštovních obálek a známek. V létě nebudou chybět zaběhnuté akce – keramická přehlídka, umělecké sympozium, medové dny a noční prohlídky.

■ **Zámek Jezeří** – představí letos dětem nová strašidla ve sklepení a také pokoj alchymisty s jeho dílnou a pracovnu knížete s jídelnou. Srpnový hudební festival nabídne díla skladatelů, kteří se bohatého kulturního života zámku v minulosti účastnili.

■ **Klášterec nad Ohří** – po celý rok nabízí zámek výstavu turistických vizitek, k nimž jednu vlastní – v podobě vstupenky na tuto výstavu – přidá. 4. dubna přivítají na zámku Velikonoce, 30. dubna v letním kině čarodějnice a na 8. května je naplánováno zahájení turistické sezóny v Klášterci a akce Pohádkový zámek.

■ **Dolní Poohří** – zahajuje turistickou sezónu 25. dubna na rozhledně na Stříbrníku nebo-li Červeném vrchu nad Dobroměřicemi u Loun. Destinační agentura Dolní Poohří při té příležitosti vydá upomínkovou pohlednici. 18. dubna v německých Smrčinách začíná celoroční program oslav 1020 let od první zmínky o řece Ohři, který vyvrcholí 27. června Slavností Ohře v Kadani.

■ **Žatec** – Chrám chmele a piva už turistickou sezónu zahájil začátkem března. Na náměstí Svobody v Žatci se na 4. dubna připravuje program s velikonoční tématikou.

■ **Most** – zahájí turistickou sezónu opět cyklojízdou, která startuje 26. dubna z 1. náměstí. Pro cyklisty budou připraveny dvě trasy o délce 17 a 30 kilometrů.

POMŮCKA: AVALA, BAETYL, MODO, PALS, RC, SIAL, TR	SAVEC VODNÍ	ČESKÝ HEREC		SLOVENSKÉ MĚSTO	OSOBNÍ ZÁJMENO	VODIČ ELEKTŘINY		MUŽSKÁ POHLAVNÍ BUŇKA	PLAVIDLO	ZKR. ATLETICKÉHO KLUBU	TLESKÁNÍ		ZACHÁZKA	POSVÁTNÝ SLOUP V PUNSKÉM CHRÁMU
ZN. JEDNOTKY KMITOČTU (HERTZ)			SÍDLO V OKR. LEVICE / SÚDÁNSKÉ SÍDLO				PEŘEJ					PŘES / SYROVÁTKA PO VÝROBĚ OVČÍCH SÝRŮ		
HORNÍ ČÁST PAŽE							KŮŽE / DRUŽINA							
DŘEVĚNÁ NÁDOBA					VŠEDNOST / PŘESVĚDČENÍ					ANGL. KACHLIČKA / SPZ VRANOV				
ČÁST PRAHY						MPZ TURECKA / KULEČNÍKOVÁ HŮL			ČEŘIT / FR. ATOL					
	1.Tajenka / INIC. HEREČKY CARDINÁLOVÉ													
ZN. VÁPNÍKU			ASIJSKÁ ZEMĚ / GONIOMETRICKÁ FUNKCE							VNĚJŠÍ ČÁST LITOSFÉRY				
SPZ OKRESU ČESKÁ LÍPA				ZN. STŘÍBRA / SOUBOR MAP			NÁZEV HLÁSKY / PORODIT (KNIŽ.)			MPZ KRONACH (NĚMECKO) / ZKR. ČERVENÉHO KŘÍŽE			DLABACÍ NÁSTROJE	ODRŮDA BRAMBOR
	KÓD KAZACHSTÁNU	OBCHODNÍ AKADEMIE / ANGL. PŘEDLOŽKA			OBČANSKÝ PRŮKAZ (ZKR.) / ROZKAZOVACÍ ZPŮSOB			DOTAZ PŘI SÁZCE / ANTILOPA			INIC. NOSITELE NC LÉK. Z ROKU 1932 / EINSTEINOVY INICIÁLY			
PEVNÉ ČÁSTI KOSTRY						ZN. OSMIA / KŮŇ (BASN)			NÁZEV ZNAČKY DRASLÍKU / TEMNO			VÝROBCE ELEKTRONIKY / ZN. LUTECIA		
NATOČIT										VERVA / VYČERPANÉ				
	SPZ HRADCE KRÁLOVÉ	2.Tajenka / ZAKOUŘIT									NĚMECKÉ ŽENSKÉ JMÉNO / ALENČIN			
MLÁDĚ HUSY						ZHOTOVENÁ TKANÍM / JMÉNO SUPERMANA						ZN. ARSENU / DUŠNOST		
ZKRATKA NAŠÍ BÝVALÉ MĚNY				ROZHL. SPOL. KAMERUNU A KONGA / PST			BĚLEHRADSKÝ VRCH / JUBILEJNÍ						PŘÍBUZNÁ	ČISTIDLO MOTORŮ
POPĚVEK			DRUH POVRCHOVÉ PŮDY SIBIŘSKÉ TUNDRY / OPIČÍ					PREFORMISTA / IDENTIFIKAČNÍ ČÍSLO ORGANIZACE						
	BÝTI OBDAROVÁN / INIC. HERCE SOVÁKA								POČÍTAČOVÁ KLÁVESA / SPZ PRAHY-MĚSTA					
ODDĚLENÍ V NEMOCNICI				ASIJEC							HUDEBNÍ TELEVIZNÍ STANICE			
ŘADOVÁ ČÍSLOVKA				INICÁLY KAPRÁLOVÉ			ZNAČKA KOPÍREK				NÁŠ AUTOBAZAR			

„Pane doktore, sotva začnu pracovat, hned usnu." „A kde pracujete?" „Na jatkách." „A co tam děláte?"... (dokončení anekdoty v tajence). Správné znění tajenky z únorových DN: Dva kamarádi se po letech sejdou. „Tak co, jak žiješ?" „Nemůžu si stěžovat, mám pod sebou 600 lidí." „A co děláš?" „Sekám trávu na hřbitově." Výhru získávají: **Anna Dymáková**, Polerady; **Ladislav Gažík**, skrývka Vršanská uhelná; **V. Langmajerová**, Most. Vyluštěnou tajenku můžete zasílat na adresu: Vršanská uhelná a.s., redakce Důlní noviny, V. Řezáče 315, 434 67 Most nebo e-mailem: dulni.noviny@vuas.cz. Ze správných odpovědí vylosujeme tři výherce. Uveďte přesnou adresu pro případné doručení výhry.

Plesová sezóna vrcholila s Vršanskou

Plesová sezóna v Mostě má za sebou letošní vrchol. Po plese města Mostu svůj reprezentační ples pořádala také Vršanská uhelná. I tentokrát se jeho dějištěm stal mostecký kulturní dům Repre. Jednu z nejvýznamnějších společenských událostí v regionu letos svým vystoupením ozdobila další z největších hvězd české populární hudby, nestárnoucí Helena Vondráčková. Stovky návštěvníků ale tančily a zpívaly také na hity Dalibora Jandy, který byl dalším z hostů plesu. Přímo na taneční parket během svého vystoupení zamířila zpěvačka Monika Absolonová. Aby nezůstal ani na chvíli prázdný, se staral Funny Orchestra J. Kleina.

Odměnou pro Helenu Vondráčkovou nebyl jen potlesk publika, ale také kytice z rukou generálního ředitele Vršanské uhelné Vladimíra Roučka.

Zaplněný sál mosteckého Repre zpíval společně s Helenou Vondráčkovou všechny její hity.

Na taneční parket se nechala zlákat i ekonomická ředitelka Vršanské uhelné Alena Adlerová.

K tanci mají velmi blízko také starosta Strupčic Luděk Pěnkava s manželkou.

Ozdobou plesu byli nejen účinkující, ale i někteří hosté. V tomto případě hráčky mosteckých Černých andělů.

Foto: Daniel Šeiner

Důlní noviny – vydává Vršanská uhelná a.s., V. Řezáče 315, 434 67 Most, IČ 28678010. Určeno pro vnitroakciovou potřebu. Registrační číslo MK ČR E 11596. Měsíčník, vychází v nákladu 7 000 kusů.
Redakce DN: V. Řezáče 315, 434 67 Most, e-mail: dulni.noviny@vuas.cz. Grafická úprava a tisk: RAPRINT, s.r.o., Čepirohy 56, 434 01 Most